

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1971. február 26.

bb 1. befejezéshez közeledik a budapesti épületelemgyár korszerősítése

1 szö/pá-ju la

1971. február 26.

Mint ismeretes, a IV. ötéves terv folyamán a fővárosban mintegy 85-90 ezer lakás félelítését tervezik. A lakásépítési program sikeres teljesítésének fontos feltétele, hogy megfelelő mennyiségű és minőségű előregyártott vasbeton-szerkezet álljon az építőipar rendelkezésére. A feladat nagy része a budapesti épütelelem gyárra vár, de az üzem technológiai berendezései, épületei jórészt korszerűtlének, elavultak, ezért már 1962-ben elhatározták korszerűsítését.

Korábban a gyárban az ország akkori „előregyártási” színvonalának megfelelően, többségében kis térfogatú építőelemeket gyártottak. Az ugynevezett nagyelemek tömeges gyártása azonban csak akkor valósítható meg, ha olyan gyártócsarnokokban végzik, amelyek alkalmasak a termékek szalagszerű mozgására, illetve a mozgatót végző berendezések befogadására. A 170 millió forintos korszerűsítési munkák terveit a budapesti Műszaki Egyetem ipari és mezőgazdasági épülettervezés valamint építéskivitelei tanszékeinek kollektívája készítette el. A nagyszabású rekonstrukciós program során időközben felépült a kéthajós, - 108 méter hosszú és 38 méter széles - korszerű, darukkal felszerelt gyártócsarnok, s megkezdődött az új technológiai berendezések kipróbálása is. Már termel a csarnok mellé telepített betongyár és folyamatosan betonnal látja el a gyár többi üzemét, sőt kielégíti az ugynevezett tranzit-beton iránti igényeket is. Megépült az ezer személyes szociális épület öltözője és mosdója.

A teljes rekonstrukciót várhatóan még az év első felében befejezik. Ezt követően a budapesti épütelelemgyár évente 225 ezer köbméter készterméket állíthat elő, a termélsi érték pedig évenként eléri a 350 millió forintot./mti/

6 21^a

bb 2. tervezik a tihanyi akvárium-házat

vid-ju kz la

1971. február 26.

a kirándulók régi igénye szerint tudományos körökben már régóta foglalkoznak a balaton élővilágát reprezentáló tihanyi akváriumház létrehozásának gondolatával. sokan, akik hosszabb idő óta most látogatnak el ismét a balatonhoz, a tihanyi moló közelében még ma is keresik a régi akváriumházat. az elavult épületet már több, mint tíz évvel ezelőtt, az ut-hálózat bővítése miatt, le kellett bontani. újabbat azóta nem építettek. a tihanyi biológiai kutatóintézetbe, ahol elmélyült tudományos munka folyik, az idegeneknek belépni tilos, feliratu tábla ellenére is gyakran tömegesen betólnak a kirándulócsoportok olyan igénnyel, hogy szeretnék megismerkedni a víziélet látnivalóival.

az akváriumház létrehozásának ügyét újabban a tit veszprém megyei szervezete is kézbe vette és felvette a kapcsolatot a viziterv szakembereivel. a viziterv-nél a kisz fiatalok vállalkoztak arra, hogy elkészítik a tihanyi akvárium és terrárium terveit.

elképzelések szerint az épület a tihanyi moló és a biológiai kutatóintézet között lévő ugynevezett kis-öbölben kapna helyet. az épület körül meghagynák a buján tenyésző gazdag növényegyüttest, sőt a veszprémi állatkert segítségével vízimadarak bemutatására is igénybe vennék. az akváriumházban, ahol bemutatnák a balaton halfajtaít, csoportos ismeretterjesztésre is alkalmas helyet adó előadó terem is szeretnék kialakítani. /mti/

--

bb 3. pischinger - még több változatban

i ol/ol-ju la

1971. február 26.

már nyolc féle változatban találkozhatnak a boltokban az édességek kedvelői a rákóczi sütő ksz új termékével, az eredeti osztrák receptek alapján, bécsből vásárolt gépsoron készült pischinger-ostyákkal.

/ folyt. köv./

-2-

81 21 07

bb 3. / pischinger... 1. folyt./-ju

közismert, hogy a háboru előtt az osztrák pischinger cégnek leányvállalata üzemelt hazánkban. később a csokoládéval bevont ostyafelésegeket a kereskedelem külföldről szerezte be, évenként körülbelül 400 000 dollárért. a rákóczi szövetkezet - az okisz központi műszaki fejlesztési alapjából kapott támogatással - megvásárolta az osztrák cégtől a pischinger-készítményeket know-how alapján történő hazai gyártásának jogát. ehhez hozzá tartozik 45 féle termék eredeti receptje is. a termelés beindításához az osztrák cég szakembereket is küldött a szövetkezetbe, s így a hazai pischinger az osztrák eredetinek megfelelő feltételek alapján azzal azonos minőségben készül. az új termékből 1970 végéig 100.000 darabot kapott a belkereskedelem, azonban a szövetkezet az idén már mintegy 20 millió forint értékű ostya gyártását tervezi, a jelenleginél lényegesen többféle változatban. a sajátos íz, zamat mellett gondoskodnak arról is, hogy a korszerű csomagolás hosszabb időn át frissen tartsa az árut. /mti/

--

bb 4. házőrző gólya szentesen

vid/kz-ju la

1971. február 26.

szentesen, a rákóczi utcában takács békintéknál házőrző gólyát tartanak. a jólfejlett madár 1969. tavaszán esett ki a fészekből takácsék kertjébe. a gyerekek felnevelték, magukhoz szoktatták. repülni is megtanult, ősszel utrakelt, de néhány nap múlva újból visszatért. azóta sem vált meg a háztól, amelynek tetejére pártfogó család külön fészket épített. ebben tartozkodik nappal a gólya, vagy sétál a kertben, az utcán és néha messzebbre is elrepül, de éjszakára mindig visszatér szállására egy szinbe. ha rossz idő közeleg, előre megérzi. ilyenkor elhagyja a fészket és visszavonul lakásába, a szinbe. jó házőrző, mert az idegeneket nem kedveli. amikor vendégek érkeznek, hangosan kelepel és még rájuk is támad. takácsék-nak háziállatává vált a hűséges madár. hallal, hússal - a szentesi baromfifeldolgozó vállalatától kapott hulladékkal - etetik. a szelid gólya társától abban is különbözik, hogy a békát nem szereti és a kertekben szaladgáló kiscsirkéket sem bántja. takácsék kíváncsian várják, hogy a jól fejlett madár tavasszal párt választ-e magának, elhagyja-e a megszokott házat. /mti/

--

-3-

81 21 10

bb 5. meteorokő - ajándékba

vid/fm-ju la

1971. február 26.

egy meteorokövet ajándékozott a nyíregyházi múzeumnak dr. petrikovics lászló szerencsi nyugdíjas orvos. a meteorokövet 1915-ben napkor községben találták, s az az 1914. május 24-i meteorhullásból származik. a jelenséget jósa andrás, a nyíregyházi múzeum alapítója és volt igazgatója személyesen is látta. utána kutatni kezdte a meteorokövet és annak idején kisvársány határában négyet talált meg belőlük. /mti/

--

bb 6. ötödik évadzárójához érkezett a kórus pódium - nagyszabású évadzáró csepelen

i nn/pá-ju zs la

1971. február 26.

szombaton délután és vasárnap délelőtt tartja ötödik évadjának záróünnepségét a csepeli munkásotthonban, a magyar rádió népszerű műsora, a kórus pódium. a pódium - figyelembe véve elődje, a ,, munkásénekkarok a mikrofon előtt,, tapasztalatait - évente 150-160 énekkar felvételei között válogatott. ezekből a most záruló szezonban 120 reprezentálhatta a rádióhallgatók előtt a kóruséneklést.

a szokásos évvégi záróhangverseny első napján nyolc, vasárnap pedig hét kórus lép dobogóra. most szerepel először az évadzáró programjában a lászló-kórház vegyeskara, a tatabányai bányász vegyeskara, a pécsi nagy lajos gimnázium fiú vokál-együttese.

a szombat, vasárnapi nagyszabású záróünnepség-sorozatot a rádió teljes egészében közvetíti, míg a televízió két-összesen másfél-órás tudósításban számol be a két nap eseményeiről. /mti/

--

-4-

621¹⁴

bb 7. a népművelés segítsége a napközi otthonnak - kőszegi kísérletek

vid/fm-ju la

1971. február 26.

a napközi otthoni munka népművelési keretek között történő segítésére folynak kísérletek kőszegen. három intézmény: a napközi otthon, a művelődési otthon és a könyvtár működik együtt a hátrányos helyzetű - jórészt munkás-paraszt származású általános iskolai tanulók támogatására. mivel a különböző képességű diákok hosszabb-rövidebb idő alatt tanulják meg a leckét, s előbb végzők nem tudnak mit kezdeni szabadidejükkel, s legtöbbször zavarják társaikat, nevelőjüket, ezért a játszószobának egy korszerűbb, s az eddigi vizsgálatok szerint cél-szerűbb formáját, klubot alakítottak ki. ezt pedagógus vezeti, aki gondoskodik a napi tanulással végzett gyerekek kulturált időtöltéséről.

a napközisek klubjában a gyerekek rádiózhatnak, játszhatnak, ping-pongozhatnak, és kisebb ifjúsági letéti könyvtár is rendelkezésükre áll.

az eddigi felmérések szerint így eredményesebb a napközis munka. a gyerekek jobb tanulmányi osztályzatokat szereznek s magatartásuk is megfelelőbb. /mti/

--

bb 8. több mint 100 ezer pajtás - a bp-i kulturális seregszemle vetélkedőin

i gy/gg-ju zs la

1971. február 26.

csapatdöntőkhöz érkezett a főváros mintegy 110.000 piros és kényakkendős pajtásának versenye, az idei kulturális seregszemle gazdag vetélkedő sorozata.

/ folyt. köv./

19.50/ju

-5-

621¹⁶

bb 8. / több mint ... 1. folyt./-ju

a versenyek a negyedszázados születésnapjára készülő gyermekmozgalom ünneplésének jegyében peregnék. a seregszemle nyitányaként, az őszi, ki mit tud, -okon dőlt el, kik juthatnak tovább a rajvetélkedőkre. ezekben a napokban már a csapatdöntőkre készülnek a pajtások. a kis előadóművészek gondosan válogatott alkotásokat - zömmel az uttörőmozgalom születéséről szóló verseket, prózai műveket - adnak elő. az énekes műfaj versenyzői uttörődalokat és népdalokat tűznek műsorukra. többeszerre tehető a „mini-színjátékok, tábora is; ők az uttörőélet vidám epizódjaiból kerekített műsorokkal, tábortüzi összeállításokkal mutatkoznak be. ezen kívül versenybe indulnak a kamarakórusok is.

márciusban mintegy 320 budapesti uttörőcsapat választja meg „művészküldöttségét, a kerületi uttörőházakban megrendezésre kerülő további versenyekre. a több mint hétezer kisdíák részvételével zajló vetélkedők legjobbjai tavasszal reprezentatív bemutatón adnak számot tudásukról. többek között itt alakul ki az a gárda is, amely meghívót kap az idei kulturális seregszemle országos bemutatóira; a zenekarok április 5-8 között egerben sorra kerülő fesztiváljára, az „éneklő rajok, szentesi találkozójára és az iskolai kórusok vesztprémi fesztiváljára. /mti/

8.-

-6-

6 21²⁰

bb 9. kevesebb fertőző megbetegedés a terézvárosban - nyugodias napközi csepelen - tanács- és vb-ülések a budapesti kerületekben

t g j sz b z s

1971. február 26.

a terézváros járványügyi helyzetének elmúlt esztendei alakulásáról számoltatta be pénteki ülésén a vi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a kerületi köjál felügyelőjét. a „fertőző, -statisztika kedvező: a kerületben például a diftéria megszűnt, s el-tűnőben van a szamárköhögés is. a kanyaró, amely sok éven át „előkelő, helyen szerepelt, tavaly már - az oltások hatására - „megadta magát, 1970-ben mindössze 16 megbetegedés fordult elő. csökent a vérhasban és a fertőző májgyulladásban megbetegedettek száma is: tavaly vérhas-, illetve májgyulladás-megbetegedés 72, illetve 62 esetben fordult elő.

a köjál - mint a beszámolóból kiderült - fokozott gondot fordít a gyermekintézmények - bölcsődék, óvodák - tisztaságának ellenőrzésére, a gyermekkollektívák egészségének védelmére. tavaly például 54-szer tartottak helyszíni ellenőrzést fertőző betegség miatt.

a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága az anya- és csecsemővédelem helyzetével foglalkozott. örvendetes jelenség - állapították meg-, hogy a kerületben évről évre csökken a terhességmegszakítások száma, bár még így is mintegy két és félezren fordultak abortusz bizottsághoz 1970-ben.

az újpesti gyerekek betegellátását 11 körzeti gyermekorvos végzi - védőnők segítségével. gondot okoz azonban, hogy kevés a védőnő; jelenleg is hat állás betöltetlen.

az anya- és a gyermekvédelmi munka hatékonyabbá tétele érdekében a vb felhívta a figyelmet: a körzeti gyermekorvosok és a kórházi gyermekosztály orvosai fejlesszék tovább munkakapcsolatukat; tartssanak közösen konzultációkat, megbeszéléseket.

pénteken tartotta ülését a xxi. kerületi tanács. napirenden az idei fejlesztési alap felhasználása szerepelt. bejelentették: 1975 végéig csepelen befejeződik a vízcsőhálózat teljes kiépítése. a következő esztendő feladata lesz a kerület közvilágításának korszerűsítése, a meglévő, de elavult hálózat átépítése. ennek keretében kezdődik meg az idén a táncsics Mihály utca, valamint a tanácsház tér közvilágításának korszerűsítése.

/folyt.köv./

8.00/szb

To 1030

-7-

bb 9. /kevesebb... 1. folyt./-szb

az egészségügyi és a szociális ellátás fejlesztésére ebben az évben csaknem kétmillió forintot költenek. a pénzből két nyugdíjas napközi otthont létesítenek. az egyik a kerület központjában, az erdélyi utcában kap helyet, a másikat pedig királyerdőben, a volt bagyi ilona művelődési házban rendezik be. /mti/

--

bb 10. erdey-gruz tiber elöadása

ms szb zs

1971. február 26.

rendelkezésre bocsátjuk erdey-gruz elvtárs „a tudományos-technikai forradalom és a társadalmi haladás, című előadását, amely ma délután hangzik el a politikai akadémián. embargó feloldásig!

x x x

földünk népei és országai a társadalmi fejlődés különböző szintjére jutottak, és változó irányokban, különböző ütemben haladnak tovább. a sok eltérés mellett vannak azonban közös vonásai is a társadalmi mozgásnak. szembevetve ezek között az, hogy a tudomány vívmányai, valamint a technika alkotásai sokkal közvetlenebbül és sokkal nagyobb mértékben érintik az emberek legszélesebb rétegeit, mint bármikor azelőtt; sokkal gyorsabban és gyakrabban idézik elő az életkörülmények változását, mint eddig a történelem folyamán bármikor. és ez nemcsak a fejlett országokban van így, hanem azokban is, amelyekben csak mostanában gyorsul meg a fejlődés.

valójában azonban nemcsak arról van szó, hogy a tudomány és a technika régi kölcsönhatása szorosabbá vált, hanem elvileg új mozzanatok is bontakoztak ki a társadalmi termelés folyamatában.

ugyszólván nem választható el többé egymástól a tudomány művelése és a műszaki fejlesztés, vagyis a technológiatökéletesítés, oly szorosan és oly szerteágazóan fűződtek össze egymással. a fejlett országok kutatóinak és fejlesztő mérnökeinek nagy része a téren tevékenykedik, és itt használják fel a nemzeti jövedelem ama részének mintegy 90 százalékát, amit új dolgok létrehozására szánnak.

az eddigi civilizáció alapjai lényegében az ipari forradalom során alakultak ki, abban a folyamatban, amelyben gépeknek az egyszerű emberi munkaerővel való közvetlen összekapcsolása által jött létre a termelőerők ipari szerkezete. létrejöttek az ennek megfelelő tökéletes termelési viszonyok, amelyek tömegesen igényeltek olyan dolgozókat, akiknek ugyszólván egész életét az egyszerű fizikai munka emésztette fel.

/folyt.köv./

8.05/szb

Tóth

-8-

bb 10. /erdey-gruz tiber... 1. folyt./-szb

az új korszakban mind több ember juthat hozzá a kultúra vívmányaihoz, s mind többen járulhatnak maguk is hozzá a kultúra továbbfejlesztéséhez. a társadalmi viszonyoktól, az uralkodó osztály céljaitól és politikájától függ az, hogy az egyszerű termelő munka nagy része alóli megelégedés szellemi pangást, céltalanságot idéz-e elő, tévelygővé és sekélyessé teszi-e az életet, vagy pedig a marxizmus szellemében, milliók céltudatos közreműködésével széles rétegek kulturális felmelegedéséhez vezet-e?

a kibontakozó tudományos-technikai forradalom a szocialista társadalom talaján hatalmas előmozdítója a kulturális forradalomnak is. lehetővé teszi, hogy széles körben kibontakozzanak az emberek képességei, érvényesüljön alkotó erejük. az ipar pedig fejlett termékeivel hatékonyan segíti e lehetőségek valóra váltását.

bármennyire igaz is azonban, hogy a tudományos-technikai forradalom belső logikája összhangban van az emberi képességek sokoldalú és széleskörű kibontakozásával, az ember további általános társadalmi felemelkedésével, ennek megvalósulása még a szocializmus talaján sem mentes nehézségektől. a tudat és a szokások elmaradnak a társadalmi és ezen belül a technikai haladástól, aminek következtében visszahúzó erők is hatnak. emiatt sok idő vész kárba, sok eszköz marad kihasználatlanul, sok képesség és emberi lehetőség sikkad el.

az ilyenféle nehézségek egycsapásra nem küszöbölhetők ki. de céltudatosan és kitartóan kell arra törekedni, a gazdasági élet-szintvonal emelésén kívül mind több időt tegyünk szabaddá a pihenés, a kulturális fejlődés, és a kulturált szórakozás számára, ezt az időt valóban gyümölcsözően használjuk fel. kitartóan és alkotóan kell munkálkodnunk azon, hogy az ember a természet vak erőinek uralma alól fokozatosan felszabadulva, tudatának multban gyökerező gátlásaitól is megszabaduljon. tanulmányoznunk kell a multat, mert a társadalmi fejlődés törvényszerűségei csak így ismerhetők meg; de meg kell tanulnunk azt is, hogy az előremutatót, a haladást segítőit vigyük tovább a multból, a visszahúzókat pedig mielőbb rázzuk le.

- a tudomány forradalmaként fejlődésének azt a szakaszát tekintjük, amelyben az újonnan szerzett ismeretek már nem értelmezhetők az eddigi nézetek alapján, a tapasztalatok mintegy szétfeszítik a korábbi elméletek kereteit. ilyenkor gyökeresen új nézetek kialakítása, új elméletek kidolgozása válik szükségessé, amelyek a korábbiak még némely alaptételével is szakítanak.

/folyt.köv./

8.15/szb

l. hogy

Tóth

-9-

bb 10. /erdey-gruz tiber... 2. folyt./-szb

a technika forradalmáról viszont akkor beszélünk, ha a termelésben használt munkaeszközök korábban lassu, de még szakadatlan fejlődése nagymértékben meggyorsul, továbbá minőségileg új eszközök és módszerek törnek gyorsan utat maguknak a gyakorlatban.

az ipari forradalom, amelynek kibontakozásához több mint egy évszázadra volt szükség, termelési módszereken kívül a termelési viszonyokat is megváltoztatta, létrehozta a kapitalista társadalmat. az emberi életkörülményekben általában nem idézett elő egy-egy emberöltő alatt érvényesülő gyökeres változásokat.

- a tudomány mindig a társadalmi gyakorlatból indult ki, s a tapasztalatok általánosítása révén fejlődött. a legfejlettebb országokban gyorsan érvényesülnek a tudományos felfedezések a termelésben. az átfutási idő a tudományos felfedezéstől a gyakorlatba vételig átlag 5-10 évre csökkent, de van példa 2-3 éves átfutási időre is. a tudomány felfedezései - ipari realizálásuk révén - mélyrehatóan és gyorsan megváltoztatják az emberek széles rétegeinek életmódját, s egy emberöltő alatt két-három ilyen mélyreható változás is várható.

a tudomány legutóbbi forradalmának további fő jellemzője az, hogy olyan merőben új anyagfajtákat és mozgásformákat fedeztek fel, amelyek tulajdonságai, illetve kölcsönhatásai, változásaik törvényszerűségei sok vonatkozásban merőben eltérnek valamennyi korábban ismertektől. nem csak az derült ki például, hogy - ellentétben a századeleji tudományos nézetekkel - a kémiai elemek átalakíthatók egymással, és atomjaik nem oszthatatlanok; nemcsak körülbelül 15 kémiai elemet állítottak elő mesterségesen; nemcsak az atomoknál kisebb, mintegy 200 féle, úgynevezett elemi részecskét fedeztek fel, hanem az is kitűnt, hogy ezek mozgására és kölcsönhatásaira sok vonatkozásban merőben más törvények érvényesek, mint a kézzelfogható nagyságu, makroszkopikus testekre.

- még az - a klasszikus fizika szemlélete szerint magától értetődő - összefüggés sem bizonyult a mikrofizikában helytállóknak, hogy ha két test egyesül egymással, akkor az új test tömege egyenlő a két alkotórész tömegének az összegével. a 4 hidrogénatommag egyesülése által keletkező héliumatommag tömege jóval kisebb, mint a 4 hidrogénatommag tömegének az összege, és e tömeghiányon alapul majd előbb-utóbb az emberiség szinte kimeríthetetlen energiaforrásává, ha sikerül a hélium szintézisének / az úgynevezett fúziós reakciónak / a sebességét biztonságosan szabályozni. hasonló tömeghiány alapján működnek az atomerőművek.

/folyt.köv./

8.27/szb

-10-

bb.10. /erdey-gruz tiber... 3. folyt./-szb

kiderült az is, hogy nem minden anyagfajta áll atomokból, vagyis egymástól viszonylag elkülönült részecskékből hanem vannak olyan anyagfajták - fizikai mezőnek nevezzük őket -, amelyek összefüggő közeget, kontinuumot alkotnak. az atomos anyagfajták, amelyeknek fő képviselői a kémiai elemek és a fizikai mezők, s amelyek egyik képviselője az elektromágneses mező, megfelelő körülmények között kölcsönösen átalakulhatnak egymással. ilyen átalakulások szolgáltatják például a nap sugárzó energiáját és az atomerőművek energiáját, de egyben az atombombáét is.

ki gondolta volna akár csak negyed évszázaddal ezelőtt is, hogy ha egy anyagot gondos tisztítással a milliomod százalék szennyyezéstől is megszabadítunk, akkor nemcsak amugy is ismert sajátosságai mutatkoznak meg mind pregnánsabban, hanem újak is megjelennek? és ki hitte volna, hogy megfelelően megválasztott anyagok milliomod-százaléknyi mennyisége, némely ilyen szupertiszta anyagban, olyan új tulajdonságok kialakulását idézheti elő, amelyek például a tranzisztor, majd az integrált áramkörök kifejlesztése révén a hírközlés, az automatizálás és a kibernetizálás szédületes fejlődéséhez vezettek?

e fejlődés nemcsak annak köszönheti forradalmi jellegét, hatalmas méretét és szédületes ütemét, hogy adott feladatok ellátására a tranzisztorok és az integrált áramkörök révén sokkal kevesebb elektromos energia szüksége, mint az akár csak 15-20 év előtti elektroncsövekhez, hanem nagyrészt annak is, hogy terjedelmük is sokszerszer kisebb a korábbi alkatrészekénél. ilymódon lehetővé vált a miniatürizálás korábban elképzelhetetlen kibontakozása -, s nem is köbcentiméternyi terjedelmű alkatrésszel - a funkciók tízezreinek ellátása. ezzel nemcsak olyan számítógépek készítése vált lehetővé, amelyek másodpercek alatt a műveletek millióit végzik el, hanem olyan kibernetikus vezérlésű automaták szerkesztése is, amelyek bonyolult munkagépeket automatikusan irányítanak és ellenőriznek. lehetővé vált továbbá olyan gépek megalkotása, amelyek az előző műveletek tapasztalatai alapján módosítják következő műveletüket, vagyis „tanulnak”, s önműködően javítják saját tevékenységüket. persze, e gépek minden működésének programját az őket alkotó embernek kell betáplálniuk. a tudomány új eredményei a reális lehetőségek körébe vonták azt, hogy a továbbfejlesztésben a biológiai rendszerek működési elveit utánozzuk.

ezzel tulajdonképpen új, széles perspektíva tárult fel a műszaki fejlesztés előtt. eddig ugyanis a technika csak a legfeljebb néhány évezredes emberi tapasztalatokat használhatta fel műszaki alkotásaihoz, termékei megtervezéséhez. most már azonban tullephet ezen a korlátan, és termékeinek fejlesztéséhez fokozódó mértékben bevonhatja az élő anyag fejlődésének évmilliárdos tapasztalatait.

/folyt.köv./

9.40/szb

-11-

bb 10. /erdey-gruz-tibor... 4. folyt./-szb

- a tudományos-technikai forradalom korszakában mindinkább csökken a termelésben az ember egyszerű, közvetlen fizikai munkerejének részvétele, és mindinkább növekszik a szellemi munka aránya - hangsúlyozta erdey-gruz tibor. a fejlett országokban a munka termelékenységének növekedését túlnyomó részben új tudományos felfedezések, technikai vívmányok, új technológiák bevezetésével érik el. az új technológia viszont új hozzáértést követel meg, vagyis szükségessé teszi, hogy a dolgozók szakadatlanul növeljék szakképzettségüket. a tudományos-technikai forradalom korában már nem elégséges az, ha a dolgozók csak egyszerűen újra termelik munkarejüket, ha csak arról gondoskodnak, hogy holnap elvégezhessek ugyanazt a munkát, amit ma elvégeztek. az új körülmények között sokkal nagyobb mértékben van szükség a munkaerő bővített újratermelésére, mint eddig, és elengedhetetlen a szakképzettség szakadatlan növelése. ez azonban nem is elég.

a tudomány és a technika szoros összeszövődése által előidézett gyors haladás gyakran vezet ugyanis a technológiák lényegese megváltoztatásához. az ilyen minőségileg új technológiák kiszolgálására többnyire nem elégséges a dolgozók eddigi szakképzettségének mennyiségi növelése. mind gyakrabban válik szükségessé a szakképzettség megváltoztatása. például a fénycsőgyártásban dolgozó szakmunkásnak más képzettségre van szüksége, mint az izzólámpagyártásban dolgozóknak, a tranzisztorgyártás más képzettségű szakmunkást igényel, mint a rádiócső gyártása, a háztartási lakások összeszereléséhez más szakismeretek kellenek, mint a téglafalazáshoz, az elektronikus számológépek kiszolgálásához más előképzettség kell, mint a kézi kezelésű számológépekhez. következésképpen a dolgozóknak ma már sokkal szélesebb általános műveltségre is szükségük van, mint azelőtt, hogy képesek legyenek szakképzettségük megváltoztatására, hogy tudásuk konvertibilis, ésszerű határok között átváltható legyen.

- aligha túlzó azok nézete, akik szerint manapság a technológiai és gazdasági fejlődés ütemét végső soron a dolgozók képzettsége szabja meg. gyárak építésére és fejlesztésére fordított beruházások növelése csak akkor hozza meg a kívánt eredményt, ha megelőzi ezt az emberek általános műveltségének és szakképzettségük szintjének növelése. a közoktatás és a szakoktatás ma már - és a jövőben még inkább - nemcsak áttételek révén hat a termelésre, hanem közvetlenül is. ezért az oktatás fejlesztése érdekében megvalósuló beruházások népgazdasági jelentősége a tudományos-technikai forradalom korszakában nem kisebb, mint az üzemek létesítésére fordítottaké - állapította meg, majd a tudományos-technikai fejlődés előrejelzésének jelentőségét és lehetőségeit fejtegette.

/folyt.köv./

8.50/szb

Tibor

-12-

bb 10. /erdey-gruz tibor... 5. folyt./-szb

hangsúlyozta: nem várhatjuk a tudományos prognózistól, hogy teljes biztonsággal rajzolja meg a jövő képét. a prognózisok - jelenlegi ismereteink alapján - csak a várható fejlődés tendenciáit, a jövőben előreláthatólag kialakuló helyzethez vezető folyamatok fő vonásait vázolhatják fel. ezzel azonban nagy segítséget nyújtanak ahhoz, hogy fejlesztési terveink reálisak legyenek.

- napjainkban a tudománnyal összeszövődött technika óriási mértékben megnöveli az emberi tevékenység hatáskörét és hatósugarát. hogy mennyire élünk a lehetőségekkel, mennyire változtatjuk őket valósággá, az rajtunk múlik. és ebben nyilvánul meg talán leginkább mindazoknak a társadalmi felelőssége, akiknek beleszólásuk van a dolgok folyásába. s e felelősség napjainkban éppen azért növekszik rohamosan, mert a tudományos technikai forradalom mérhetetlenül megnövelte cselekedeteink hatókörét. ezért a szocialista országokban, amelyekben a dolgozóknak valódi beleszólása van sorsuk alakításába, nagy jelentőségű az emberek felelősségérzetének a növelése.

- a felelősség érvényesüléséhez azonban tudás és műveltség is kell, amelynek révén felismerhetjük tevékenységünk lehetőségeit, és módjait, cselekvéseink kívánatos eredményeit, valamint az ezeket kísérő káros következményeket. mindezen felül - és első sorban - pedig a társadalmi felelősség érvényesüléséhez korszerű tudományos világnézet, a legfontosabb eszmék világos rendszere szükséges, amelynek révén felismerhetjük, hogy melyek azok a célok, amelyek elérésére irányuljon tevékenységünk, milyen cselekedetekkel közelíthetjük meg leginkább e céljainkat, és mit kell tennünk a káros kísérő jelenségek elkerülésére, illetve háttérbe szorítására.

- és itt nemcsak arról van szó, hogy a tervezésben, az elgondolások megvalósításában kerülni kell a műhibákat, hogy a szakember nem sértse meg szakmájának ismert szabályait, vagyis nem csak a büntetőjogi értelemben vett mulasztás elkerüléséről van szó. hanem szó van a sokkal súlyosabb, büntetőjogilag ugyan nem szankcionálható, de magasabb rendű társadalmi felelősségről, ami tevékenységünk összes következményeire vonatkozik, közöttük a nem kívántakra és a nem is vártakra is.

- ahhoz azonban, hogy a tudományos-technikai forradalom vívmányai, a sokszor elkerülhetetlenül káros hatások /gondoljunk például a kemizáció egyes káros, de mégis kivédhető ilyen jelenségeire/ ellenére is a szocialista humanizmus értelmében vett haladást szolgálják, mindennemű társadalmi tevékenységben a népért való felelősségnek kell érvényesülnie, s a tennivalókat körültekintően koordinálni kell. erre a szocialista társadalomban minden lehetőség meg is van - hangsúlyozta erdey-gruz tibor.

/folyt.köv./

8.55/szb

Tibor

-13-

bb.10. /erdey-gruz tiber... 6. folyt./-szb

- de spontánul e lehetőségek szocialista viszonyok között sem érvényesülnek, annál kevésbé, mert megvalósulásuk a dolgok lényegéből fakadó ellentétekbe is ütközik. csak céltudatos munkával, messzenézó, körültekintő tervezéssel, a realitások által diktált önuralommal és fegyelemmel lehet valóra váltani a szocialista társadalmi rendszer nyújtotta lehetőségeket, összehangolni tevékenységeinket, és a viszonylag legkedvezőbb módon felhasználni a tudományos-technikai forradalom által rendelkezésre bocsátott eszközöket.

- a tudományos-technikai forradalom vívmányainak felhasználását az egész nép érdekeit szolgáló politikának kell irányítania. viszont e politikai lehetőségeit, illetve az ennek alapját alkotó társadalmi viszonyok fejlődését nagy mértékben befolyásolja a tudomány és a technika. a társadalmi viszonyok, a politika, a tudomány és a technika, illetve a termelés kölcsönhatásban vannak egymással, bizonyos mértékig meg is szabják egymást. ahogy a x. kongresszus beszámolója is hangsúlyozta: a politika és a tudomány egymásra utaltak és szövetségesek.

- mindez egyértelműen arra a következtetésre vezet, hogy a tudományos-technikai forradalom korszakának megfelelő társadalmi rendszer a szocialista társadalom. de az is megállapítható, hogy e rendszeren belül sem küszöbölődnek kis spontánul a részletekre vonatkozó ellentétek, hanem ugyiszólván minden dolgozónak felelősen kell munkálkodnia és másokkal együttműködni a haladást szolgáló, az ember testi és szellemi jólétét előremozdító hatások erősítésén, és az ellentétes hatások háttérbe szorításán. fel kell használni ehhez a nemzetközi tapasztalatokat, különösen a szocializmus építésében élenjáró szovjetunió féltizedes tapasztalatait. de szolgáljanak e tekintetben sem utánozhatunk másokat, hanem konkrét viszonyaink alapos elemzése révén, alkotó munkával kell kidolgoznunk teendőinket, és megvalósítanunk elgondolásainkat.

- a társadalmi fejlődésnek a marxizmus-leninizmus által feltárt távlataira, lelkesítő céljaira irányítsuk tekintetünket, és a tudomány valamint a technika minden vívmányát felhasználva törekedjünk elérésükre. de miközben lelkesedünk az évtizedek múlva elérhető célokért, magunk elé képzeljük a tudomány és a technika új vívmányait, amelyek majd még jobban elősegítik távlati elgondolásaink megvalósítását, fordítsunk kellő figyelmet a mára és a holnapra is. a tudomány és a technika új meg új vívmányain kívül gondoskodjunk az eddigi vívmányok minél szélesebbkörű és minél hatékonyabb elterjesztéséről, hogy a dolgozók minél szélesebb köre részesülhessen azokban az anyagi és kulturális javakban, amelyeket a már gyakorlatba vett vívmányok lehetővé tesznek.

/folyt.köv./

9.10/szb

-14-

bb 10. /erdey-gruz tiber... 7. folyt./-szb

átgondoltan alkalmazott céltudatos politikával kell konkrét napi munkánkban is megkeresnünk a helyes arányt az erőfeszítések között, amelyek egyrészt a már meglévő vívmányok további megszilárdítására illetve elterjesztésére, másrészt új vívmányok elérésére irányulnak. csak így valósíthatjuk meg a töretlen tartós haladást, szolgálhatjuk mélytányos arányban a jelent, a közeli és a távoli jövőt. /mti/

--

bb. 11. megkezdték a 12 000 állomásos új pécsi telefonközpont szerelését

vid szb -cz

1971. február 26.

fontos eseményhez érkezett dunántúl legnagyobb posta beruházása. a pécsi postalgazgatóság régi székháza mellett felhúzott új, hatalmas műszaki épületben a budapesti távbeszélő igazgatóság dolgozói megkezdték a tizenkétezer állomásos crossbar-rendszerű telefonközpont szerelését, a berendezéseket szállító svéd vállalat szakemberének irányításával. a világmárkás telefonközpont a műszaki tömb harmadik szintjén egy tágas, négyszáz négyzetméter alapterületű teremben kap helyet, ahol a jelenleginél sokkal jobb körülmények között dolgozhat majd a személyzet. a bonyolult és kényes szerelési munka körülbelül másfél évig tart. ezután kerül sor a nagyteljesítményű központ üzembehelyezésére. ha ez megtörténik, a jelenleginek duplájára nő pécsen a telefonelőfizetők száma, s ha szükséges tovább bővíthető.

az új központ lehetővé teszi, hogy a pécsiek is bekapcsolódjanak az országos távválasztó rendszerbe és készülékükön közvetlenül hívhatják majd budapestet, kaposvárt, siófokot, győrt és miskolcot, továbbá még azokat a városokat, amelyek szintén a jövő évben kapnak új telefonközpontot.

az öt és kilenc szintes modern postaépületben helyet kap még a távirda, a szociális részlegek, irodák, raktárak. a teljes beruházás értéke meghaladja a negyedmilliárd forintot. /mti/

--

9.40/szb

-15-

bb 12. rendőrségi hírek

gk szb -cz

1971. február 26.

a 111. kerületi miklós téri építkezésnél egy daruval emelt kéttonnás betonelem hat méter magasból lezuhant és ráesett hornyák tivadar 44 éves építőmunkásra, aki a helyszínen meghalt. a balesetet az idézte elő, hogy a betonelem emelőkampói kiszakadtak, hornyák pedig szabályellenesen a daru alatt tartózkodott. a vizsgálat folyamatban van.

x x x

a x. kerület kőrösi csoma ut 13. szám alatti lakásában holtan találtak gargyi sándor 71 éves lakatost. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint az idős ember gázrezsóval fűtött, melynek lángja időközben elaludt és a kiömlő gáz halálos mérgezést okozott.

x x x

végardó község határában takács jános 26 éves traktorvezető a helyi rákóczi tsz erőgéppel dolgozott, majd fordulás közben gépével együtt a bodrog folyóba csúszott és a szerencsétlen ember a vízbe fulladt. a felelősség megállapítására a vizsgálat folyamatban van. /mti/

--

bb 13. mérlegben: a vradó mozgalom - a vöröskereszt elnökségének ülése

t gy/pá szb zs

1971. február 26.

háznál lakói az elmúlt évben három és félszer annyi vért juttattak a rászorulóknak, mint öt évvel ezelőtt. az utóbbi fél-évtizedben összegyűjtött vér több mint felét minden ellenszolgáltatás nélkül adták - hangsúlyozta dr. soóky lászló főtitkárhelyettes, a magyar vörös kereszt pénteki országos elnökségi ülésén, amelyen a vradás elmúlt öt évi tapasztalatait, s a soronlevő tennivalókat tárgyalták meg.

a közelmúltban végzett, több megyére kiterjedő felmérések azt bizonyítják, hogy a mozgalomban előljárnak a fiatalok: a felajánlott vérmennyiség több mint egyharmada a 18-25 év közötti korosztálytól származik. a vradás aktív munkásai a fegyveres testületek tagjai is, akik a vérmennyiség 18 százalékát adják. foglalkozásukat tekintve a donorok majdnem fele üzemi dolgozó, s jelentősen emelkedett a mezőgazdasági munkások részvételi aránya is, amely ma már meghaladja a 18 százalékot. örömdetes, hogy az összes vradók 66 százaléka ma már „visszatérő”, donor.

/folyt.köv./

9.53/szb

-16-

bb 13. /mérlegben;... 1. folyt./-szb

az évről-évre megújuló emberbaráti mozgalom lényegében a kórházak, egészségügyi intézmények teljes vér-szükségletét biztosítja. felhívták azonban a figyelmet arra, hogy a következő évek fontos feladata lesz a vradás szervezésének „korszerűsítése”, elsősorban az ugynevezett behívásos vradó mozgalom elterjesztése, azok táborának kialakítása, akik szükség esetén azonnal mozgósíthatók vradásra. ez főleg a kórházak különleges és sürgős vradóigényeinek biztosítására, a ritka vércsoportú betegek jobb ellátására irányul. a termelő üzemek és az egészségügyi intézmények között szerte az országban már az előző években is létrejött néhány ilyen életmentő „vérszerződés”, a fővárosban például már 18 gyár kollektívája kötött szerződést egészségügyi intézményekkel ilyen esetenkénti vradásra, s baranyában, bács-kiskun megyében, hajdu, győr, szolnok és vas és veszprém megyékben ugyancsak igéretes kezdeményezések bontakoztak ki. a további eredmények elérése érdekében szükség van arra, hogy a jövőben saját munkahelyükön is az eddiginél fokozottabb társadalmi megbecsülésben részesüljenek a vradók - mutattak rá az ülésen. a veszprém megyei bakony művek példája is bizonyítja: előfordul még olyan eset is, hogy gazdasági vezetők nem támogatják kellően a vradás szervezését, s a donorok számára nem szívesen biztosítják a vradó-allomáson töltött 4 órára átlagkeresetüket.

az országos megbecsülés jeleként, a vöröskereszt, évről-évre kitüntetésben részesíti a donorok törzsgárdájának tagjait: tavaly például 3 219-en nyerték el a „kiváló vradó”, címet. /mti/

--

bb 14. tárgyalások a magyar-bolgár üveg- és finomkerámiaipari együttműködésről

k sb/mm szb -cz

1971. február 26.

budapestre érkezett a bolgár könnyűipari minisztérium háromtagú küldöttsége, amely pénteken az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban megkezdte tárgyalásait a két ország üveg- és finomkerámiaipari együttműködésének bővítéséről. a megbeszéléseken egyeztetik és véglegesítik a gazdasági és műszaki tudományos együttműködés 1971. évi munkatervét és hosszabb távlatban, az 1971-75. évekre is meghatározzák a gazdasági és kooperációs kapcsolatok erősítésének legfontosabb feladatait. /mti/

--

10.32/szb

-17-

To 1057

bb. 15. magyar és bolgár építőművészek egyezménye
1971. február 26.
t sb/mm szb -cz

a magyar építőművészek szövetségének és a bolgár építőművészek szövetségének képviselői február 23-tól 26-ig budapesti tárgyalásokat folytattak a két szövetség kapcsolatainak fejlesztéséről. a megbeszélések befejeztével az 1971-72. évi együttműködésről pénteken egyezményt kötöttek, amelyet dr. szendrői jeno, és methodi pissarski, a két testvérszövetség elnöke írta alá.

megállapodtak abban, hogy kölcsönösen támogatják a két ország építészeinek tapasztalatcseréjét. elsősorban a korszerű lakásformák kialakításában, a várostervezés fejlesztésében, az építészeti alkotások és az építésiparosítás összhangjának megteremtésében, továbbá a fiatal szakemberek nevelésében, továbbképzésében szorgalmazzák a kapcsolatokat erősítését. így évente 3-3 építész kéthetes tanulmányutját szervezik meg. lehetővé teszik azt is, hogy a fontosabb tervpályázatokon mindkét ország építészeti részt vehessenek. összehangolják a két szövetségnek nemzetközi együttműködési tevékenységét is. így a magyar szövetség aktív támogatást nyújt az építészek nemzetközi szövetsége /uia/ szófiai és várnai kongresszusának megrendezéséhez, sikeres lebonyolításához. /mti/

--

bb 16. a kaposvári szocialista brigádok óvodát építenek társadalmi munkában
vid-ká szb -czt
1971. február 26.

kaposvár város negyedik ötéves tervében többek között hat óvoda felépítése is szerepel. a rendelkezésre álló tanácsi erőforrás azonban nem elegendő ennek megvalósításához. a kaposvári huskominát „petőfi sándor”, és „május 1.” szocialista brigádjának tagjai, látva a tanács nemz. helyzetét, elhatározták, hogy szabad szombatokon társadalmi munkával segítenek a gondok enyhítésén. szándékukat közölték a városi tanács végrehajtó bizottságával, ahol örömmel fogadták a kezdeményezést. a két szocialista brigád ezután felhívással fordult a város valamennyi szocialista brigádjához, hogy csatlakozzanak kezdeményezésükhöz és társadalmi munkában együtt építsenek fel egy 100 személyes óvodát. a felhívást követően sorra érkeznek az üzemektől, vállalatoktól a szocialista brigádok csatlakozását bejelentő nyilatkozatai a városi tanács elnökéhez. a terveket a somogy megyei beruházási iroda mérnökei készítik el szintén társadalmi munkában. a városi tanács úgy döntött, hogy a száz helyes óvodát a tanács tartja majd fenn és az annak létrehozásában közreműködött szocialista brigádokból alakítandó bizottság dönt majd a gyermekek felvételéről. /mti/

--

10.48/szb

Tb 1110

-18-

bb 17. tíz perc alatt fehérbe öltözött vas megye
1971. február 26.
vid, szb -cz

pénteken reggel nyolc óra után hirtelen beborult, elsötétedett az ég vas megyében. egyik percről a másikra rendkívül sűrű hóesés indult. tíz perc alatt fehérbe öltözött a táj. a fák roskadoztak a hó súlya alatt, s az utcákon parkoló gépkocsikat 10-15 centis „takaró”, lepte be. az utakon lelassult a forgalom. a járművek lámpákkal közlekedtek. „riadót fújtak”, a közúti igazgatóság is, annál is inkább, mert a hóesést erős szél kísérte. tíz órára azonban elállt a hóesés, a ház mesterek, háztulajdonosok hozzáláttak a járdák letisztításához. a hótakarító gépekre nem volt szükség, mert a friss puha havat a járművek rövid idő alatt letaposták. valószínű nem marad meg sokáig a megye február végi váratlan fehér dísz, mert az idő enyhén marad, elolvad a hó. /mti/

--

bb 18. egyenletesebbé, megalapozottabbá kell tenni a zöldségellátást - tanácskozás a technika házában
t jf/mm szb 1e
1971. február 26.

husz év alatt megkétszereződött az ország zöldség-termő területe. a mezőgazdaságnak ez az ágazata évi 3 milliárd forintot termelési értékkel általában közepes fogyasztói és ipari ellátást biztosít - mondotta dr. molnár béla, a kertészeti kutató intézet igazgatója a magyar agrártudományi egyesület pénzügyi tanácskozásán a technika házában.

a fejlődés ellenére sem a kutatók, sem a termelők nem elégedettek a hazai zöldségtermesztés színvonalával és az ellátással. a legtöbb gondot az okozza, hogy az árukinálat nagyon egyenetlen: a vásárlók hat hónap alatt veszik meg az egész évben elfogyasztott zöldségmennyiség több mint 70 százalékát. a konzervipar is lényegesen több vár a termelőktől, annál is inkább, mert a negyedik ötéves tervben egyharmadával több terméket akar adni a fogyasztóknak. a konzervipari üzemek jogosan marasztalják el a termelőket azért, mert nagy költséggel létesített üzemeiket és berendezéseiket nem minden évben tudják kihasználni. tavaly például az ipari kapacitás jelentős részét nem tudták „foglalkoztatni”, és emiatt ebben az iparágban a termelés kiesés elérte a 700 millió forintot. a zöldségtermesztés problémái a fogyasztói áraknál is éreztetik hatásukat. 1970-ben például az előzőévinél 18 százalékkal voltak magasabbak a zöldségárak, ami csak részben magyarázható a kedvezőtlen időjárással.

/folyt.köv./

11.10/szb

Tb 1140

-19-

bb 18. /egyenletesebbé,.... 1. folyt./-szb

a negyedik ötéves tervben a nagyüzemek szántóföldi zöld-ségtermő területe 90 százalékkal növekedik. a nagyobb össze-függő területen a gazdálkodó téesznek és állami gazdaságoknak nagyobb lehetőségük lesz arra, hogy a korszerű eljárások és gépek alkalmazásával kifizetődőbbé tegyék a természetet. a terv-időszakban egyebek között az eddiginél nagyobb gondot kell for-dítani a termőterületek megválasztására. az elmúlt években ugyan-is újra és újra bebizonyosodott, hogy a történelmileg kialakult termőterületeken, megfelelő klímaviszonyok között könnyebben boldogul-nak a kertészek. ezeken a vidékeken nagyobb beruházásokkal kell fejleszteni a termelést. nem szabad azonban elzárkózni a kertésze-ti beruházásoktól azokon a területeken sem, ahol eddig nem foglal-koztak paprika-, paradicsom-, zöldborsó-, zöldbab-termesztésével, - ilyen esetekben azonban előzetes felmérésekre van szükség. ezt igazolja, hogy az elmúlt években szolnok, fejér, győr és békés megyékben sikerült a kertészetek számára megfelelő területeket felkutatni. a negyedik ötéves tervben javítanak az ágazat munka-erő-helyzetén. tavaly ugyanis a munkaerőhiány miatt a paradicsom-termés 15, a zöldborsó-termés pedig 20 százalékkal csökkent. korszerű gépekkel és nagyüzemi berendezésekkel jórészt helyette-síteni lehet a kézi munkaerőt.

a tanácskozáson több felszólaló kifogásolta: annak ellené-re, hogy megfelelő növényvédelmi eljárások állnak a termelők ren-delkezésére, a gazdaságok gyakran érthetetlen módon elhanyagolják a kémiai szerek alkalmazását. előfordul például, hogy „megspórol-nak”, egy-két permetezést, ezzel azonban az egész évi termést ve-szélyeztetik. az értekezleten résztvevő szakemberek sürgették a tá-rolótérek építési programjának meggyorsítását; enélkül ugyanis nem lehet szó megfelelő őszevi, téli és kora tavaszi zöltségellátás-ról. /mti/

--

bb 19. a lottó nyerőszámai

kf/mm szb -cz

1971. február 26.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a budakeszin megtartott 9. heti lottósorsoláson a következő szá-mokat húzták ki:

38, 57, 61, 67, 69.

a március 1-1 tárgynyeremény-sorsoláson a 6. játékhét szelvényei vesznek részt. /mti/

--

11.26/szb

-20-

To 1140

bb 20. uj gyár épül tiszafüreden

vid-kz szb -cz

1971. február 26.

tiszafüreden a pénteken megrendezett ünnepélyes alapkö le-tétellel megkezdődött a község második és egyben legnagyobb ipa-ri üzemének építése. a magyar hajó- és darugyár alakítja ki e szolnok megyei községben legújabb gyáregységét. az ünnepi alka-lomból a gyár, valamint a megyei és járási pártbizottság és ta-nács, továbbá a kivitelező vállalatok képviselői szocialista együtt-működési szerződést írtak alá. a megállapodás szerint, az érdekel-tek arra törekednek, hogy az új létesítmény egy évvel az eredeti határidő előtt elkészüljön, s így már 1973-ban megkezdhesse a ter-melést.

a tiszamenti járási székhely új üzeme, mintegy százötven millió forintos beruházási költséggel épül. megvalósításához a megyei tanács is hozzájárul. a darualkatrészeket gyártó ipari ob-jektum hatszáz helybéli lakosnak ad majd munkalehetőséget, köz-tük mintegy százhusz nőnek. a tiszafüredi gyár építése szervesen illeszkedik a megye iparosítási programjába, mely szerint a negyedik ötéves terv idején ezen a területen egy egész kéttized milliárd forintot fordítanak új gyárak telepítésére, illetve a meglevők továbbfejlesztésére. /mti/

--

bb 21. ülést tartott a vasutasok szakszervezetének központi ve-zetősége

t kf/pá szb ie

1971. február 26.

a szakszervezet nyolcadik kongresszusának előkészületei-ről tárgyalt pénteki ülésén a vasutasok szakszervezetének közpon-ti vezetősége. március 17-én és 18-án tartják a szakszervezet kongresszusát, amelynek beszámolóját, határozati javaslatát jó-váhagyta a központi vezetőség. a kongresszuson részletesen foglal-koznak a szakszervezet belső életével, a vasutasok anyagi ellátott-ságával, élet- és munkakörülményeivel, szociális helyzetével, a va-sutasok kulturális fejlődésével, a szakszervezet nemzetközi kapcso-lataival és tevékenységével, s megszabják a következő esztendő feladatait. /mti/

--

11.55/szb

To 1140

-21-

bb 22. napi 1.5 millió literrel bővítik a tejipar kapacitását - új tejüzemek budapestén, nyíregyházán, gyulán

1 jf/pá szb -cz

1971. február 26.

a tejipar az elmúlt öt évben jelentősen fokozta teljesítményét. a mezőgazdaság tejtermelésének növekedése és a feldolgozás korszerűsítése lehetővé tette, hogy 1970-ben a belföldi fogyasztók - 1965-höz képest - 26 százalékkal több tejhez, 60 százalékkal több sajtához és 43 százalékkal több vajhoz jussanak. az egy főre jutó tej- és tejtermékfogyasztás azonban még így is elmaradt az európai fogyasztói színvonalától. részben azért, mert az üzemek feldolgozó kapacitása már nem felel meg a követelményeknek, egyes géptípusokban különösen nagy a hiány, és így gyakran - különösen a nyári csúcs-szezonban - az is előfordul, hogy nincs elegendő tej. a feldolgozott készítményekből is kicsi a választék, amit különösen a falusi vásárlók kifogásolnak, de sokszor a fővárosban is jogos a vásárlói panasz.

a iv. ötéves terv időszakában várhatóan lényegesen javul majd az ellátás. a tejtermelés fellendítéséhez jó alapot ad az a korábbi kormányhatározat, amely a szarvasmarha tartóknak különféle kedvezményeket nyújt, hogy tovább gyarapítsák az állatállományt, és fokozzák az állatok tejhozamát. a termelők anyagi ösztönzése és a kilátásba helyezett jelentős beruházási támogatás révén a tejtermelés öt év alatt 20 százalékkal növekedik.

a nagyobb mennyiségű tejet az ipar csak akkor tudja majd átvenni, ha a iv. ötéves terv-időszak végére - 1970-hez képest - naponta mintegy 1,5 millió literrel bővíti kapacitását. ez azért is nehéz feladatnak ígérkezik, mert időközben több régi üzem végérvényesen elavul, berendezéseiket le kell állítani és ezek helyett is újakat kell építeni, berendezni. az állami ipartelekészítő üzemek növelésén túl a vidéki, falusi ellátást is meg kell javítani, ami szintén nem megy beruházások nélkül. az elkövetkező öt évben kisebb helyi üzemeket létesítenek majd, több esetben a mezőgazdaság és az ipar közös vállalkozásával.

a mezőgazdasági nagyüzemek 1975-ig évi 140 millió liter fogyasztói tej és tejtermék előállítására készülnek fel. a beruházásokhoz 30 százalékos állami támogatást vehetnek igénybe. ezek a mezőgazdasági üzemek a tejnek hozzávetőleg 20 százalékát tartják vissza - a nagyobbik részt a tervidőszakban is az állami nagyüzemek veszik majd át - és ezt a mennyiséget részben közvetlenül értékesítik, részben pedig a helyi lakosság ellátására feldolgozzák.

/folyt.köv./

12.03/szb

-22-

bb 22. /napi 1.5 millió... 1. folyt./-szb

ennek azonban feltétele, hogy a gyűjtőkben, tejházakban eleget tegyenek a maximális higiéniai követelményeknek, e nélkül ugyanis nem engedélyezik a „házi” tejfeldolgozók létesítését. az ilyen kisüzemek jó szolgálatot tehetnek a helyi választék bővítésénél. amennyiben a környékbeli vásárlók megkívánják, tasakos tej előállítására is berendezkedhetnek, vaját és túrót is gyárthatnak, csomagolhatnak.

a iv. ötéves terv idején az állami tejiparban új üzemek egész sorát adják át. 400 ezer liter tejet fogad majd naponta a kelet-budapesti tejüzem, amely nagyot javít a főváros ellátásán. nyíregyházán napi 150 ezer literes, gyulán 140 ezer literes teljesítményű tejpor-gyárat adnak át. százezer liter lesz a napi teljesítménye a szombathelyi és a debreceni tejüzemnek, valamint a csornai sajtártelelőnek. „50 ezer literes” létesítményeket adnak át egerben, kecskeméten, keszthelyen, vácoth és somogy megyében. az üzemek további rekonstrukciója a tejipar kapacitását országosan napi 185 ezer literrel fokozza. a tervidőszakban látnak hozzá budapest egy másik új, 400 ezer liter teljesítményű nagyüzemének építéséhez kelenföldön.

az ipar 1975-re az elmúlt évekhez képest 17 százalékkal fokozza a tejtermelést, vajból 32, sajtóból pedig 12 százalékkal több kerül majd a fogyasztókhoz. /mti/

--

bb 24. irodaház a víztoronyban

vid-kz szb -cz

1971. február 26.

kőralaku, emeletes irodaházat építettek a dunajvárosi víztorony beton lábai között. földszintjén ügyfél fogadó előcsarnokot és hat irodát, emeletén nyolc szobát alakítottak ki és rendeztek be. valamennyi szoba, - a víztorony körszelvénye miatt - tortaszélet alakú. az új formájú irodaházban a víz- és csatornák kapott helyet. az eddig irodáknak használt négy lakást a vállalat visszaadta a városi tanácsnak. /mti/

--

12.10/szb

Tókyó

-23-

bb 23. felszámolják a földutakat - ülést tartott a zala megyei tanács

vid-kz szb -cz

1971. február 26.

varga gyulának, a megyei pártbizottság első titkárának és a megye országgyűlési képviselőinek részvételével pénteken zalaegerszegeen megtartotta utolsó ülését az 1967-ben választott zala megyei tanács. a megyei rendőrfőkapitányság előterjesztése alapján a megye közlekedésrendészeti helyzetét vitatták meg. általában, mint rámutattak jelenleg 25 000 gépjárművet tartanak nyilván. csupán az elmúlt évben 3 000 növekedett a gépjárművek száma. ezzel szemben nem javultak a közlekedési viszonyok, a megye közutjai szűkek, elavultak, sok még a földut is. a rossz utviszonyok és a növekvő járműállomány következtében nagy számban fordulnak elő balesetek. az elmúlt évben például 509 közúti baleset történt a megye területén. a halálos kimenetelű balesetek száma 1970-ben szerencsére alacsonyabb volt, mint 1969-ben.

a tanácsülésen bejelentették, hogy a növekvő közúti forgalom biztonságos feltételeinek javítására átépítik a nagykanizsa-zalaegerszeg közötti 55 kilométeres utat, megfelelő jelzőtáblákat helyeznek el az utak mentén, s a tervidőszak végére felszámolják a földutakat a megye területén. /mt1/

--

bb. 27. rudnay gyula-terem egerben

vid/fm/rj cz

1971. február 26.

rudnay gyula festőművész nevét vette fel a képcsarnok vállalat újalakított egeri bemutatóterme. a pénteki névadó ünnepség alkalmából rudnay gyula tanítványainak műveiből rendeztek kiállítás. a megnyitón dancs lajos, a városi tanács vb elnökhelyettese méltatta a névadó munkásságát. /mt1/

--

13.45 rj

Tólcso

- 24 -

bb. 26. időjárásjelentés

cu/rj

1971. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti február 26-án 13 órakor

hideg, szeles idő

skandinávia felől gyors egymás után rendkívül hideg levegő áramlik közép - Európán keresztül a földközi - tenger keleti medencéje felé. a kora reggeli órákban a hideg levegő első hulláma, helyenként erős északi széllel már elérte az északi-kárpátokat. valamint az alpok vonalát, futó hózáporokat és kb 10 fokos hőmérsékletcsökkenést okozott. így milánóban mínusz 3, prágában mínusz 6, varsóban mínusz 9 fokig süllyedt a hőmérő higanyszála. a következő 36 órában a kárpát - medence és környéke időjárását a hideg levegő további hullámai határozzák meg.

hazánkban csütörtökön a délutáni óráktól kezdve megkezdődött, elsősorban a magasabb szintekben a hideg levegő beszivárgása. ennek következtében az országban sokfelé hózápor, záporosó, keletkezett, sőt a budai -hegyekben még zivatart is észleltek. a lehullott csapadék mennyisége nem volt számottevő, általában nem haladta meg az 5-6 mm-t, csupán a fővárosban mérték 8, és a szabadsághegyen 10 mm-t.

a hőmérséklet napközben észak-keleten 2-6, máshol 6-9 fokig emelkedett. pénteken hajnalra plusz 2-mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtti felhőátvonulások voltak, többfelé futó hózáporral. a szállókések erőssége helyenként elérte az óránkénti 60 km-es sebességet. a hőmérséklet 11 órakor északon 0 fok körül, délen 3-7 fok között alakult.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 3,6 fok volt, 1,6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm. gyengén emelkedő irányzatú.

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, többfelé futó hózáporral, élénk, időnként erős, néhány helyen viharos lökésekkel kísért északi szél. északnyugaton helyenként kisebb hófúvás. a hőmérséklet a nap folyamán délen is csökken, erős éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 3-mínusz 8 fok között, északon mínusz 10 fok körül.

legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: mínusz 3- plusz 1 fok között.

a duna vízállása budapesten 200 cm.
/mt1/

--

13.52 rj

Tólcso

- 25 -

bb 35. tovább bővülnek a magyar-csehszlovák kulturális kapcsolatok - aláírták az 1971-72. évi együttműködési munkatervet

t fe/pá szb szö

1971. február 26.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban ünnepélyes keretek között aláírták az 1971-72. évre szóló magyar-csehszlovák kulturális és tudományos együttműködési munkatervet. az okmányt magyar részről dr. gosztonyi jános művelődésügyi miniszterhelyettes, cseh-szlovák részről dr. pavol koys, a szlovák művelődésügyi miniszter első helyettese látta el kézjeggyével.

az új munkaterv további lehetőségekkel bővíti az eddig is eredményes kulturális, oktatási és tudományos együttműködést a minisztériumok, a tudományos akadémiák, kulturális, oktatási és tudományos intézmények, alkotó szövetségek között. a megállapodás értelmében sor kerül szakemberek és alkotók kölcsönös tanulmányutjaira, tapasztalatcseréjére, látogatásaira, lehetőség nyílik több intézmény közvetlen együttműködésére is.

az idén a miskolci szimfónikus zenekar szerepel a pozsonyi zenei ünnepeken, jövőre pedig a magyar állami operaház együttese lép a közönség elé a prágai tavasz rendezvényein. magyarországon üdvözölhetjük a lucnica szlovák népi együttest, s a budapesti zenei hetek alkalmával a világhírű cseh filharmóniai zenekar lép a hazai közönség elé.

jelentős képzőművészeti kiállításokat is rendeznek: a budapesti közönség még az idén megtekintheti j. kulich és d. milty műveit és a cseh kubisták legkiválóbb alkotásait, jövőre pedig a szlovák képzőművészet mutatkozik be reprezentatív kiállítással magyarországon. a magyar képzőművészetet prágában és pozsonyban derkovits gyula alkotásai, valamint kokas ignác, kondor béla és pásztor gábor művei képviselik majd, s jövőre prágában és kassán magyar kerámiái kiállítást rendeznek. több színházi és művészeti együttes kölcsönös vendégszereplését is tervezik.

a munkaterv ünnepélyes aláírásánál jelen volt gyenes andrás külügyminiszterhelyettes, vince józsef, hazánk prágai nagykövete, nagy miklós, a kki elnökhelyettese, továbbá a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kki több vezető munkatársa és a magyar kulturális élet számos ismert személyisége. ott volt fran-tisek dvorsky, csehszlovákia budapesti nagykövete és a tárgyalásokon részvevő csehszlovák küldöttség tagjai. /mti/

14.25/szb

-26-

Tb 1450

bb 25. több mint 7 millió muzeumlátogató - másfélezer kiállítás - muzeumi tervek 1971-ben - sajtótájékoztató a magyar nemzeti muzeumban

1971. február 26.

t szö/mm szb -cz

több mint 7 millió látogatója volt 1970-ben hazánk 183 muzeumban megrendezett 1 427 kiállításnak - jelentette be pénteken sajtótájékoztatója a magyar nemzeti muzeumban verő gábor, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztályának helyettes vezetője. az évről-évre gyarapodó muzeumlátogatók száma 1969 és 1970 között újabb 370 ezerrel szaporodott. tavaly csaknem 44 ezer tárglatot vezettek, és az ismeretterjesztő előadások száma is elérte a 2 400-at. 1970-ben 4 új muzeum létesült: rudabányán az érc- és ásványbányászati muzeumot, hatvanban a helytörténeti muzeumot, gyóván a kner nyomdaipari muzeumot, kecskeméten pedig a katona józsef emlékházat nyitották meg a közönség előtt. az elmúlt esztendőben mintegy 250 ezer egyedi tárggyal gyarapodtak muzeumaink gyűjteményei. a szerzemények sorában szerepel többek között heltaijenő ezer levele, amelyet a petőfi irodalmi muzeum kapott, a munkásmozgalmi muzeum képzőművészeti tára derkovits, dési-huber és medgyessy alkotásokkal lett gazdagabb. a magyar nemzeti galériába került párizsból tihanyi lajos 118 rajza és 117 litográfiája.

az említett időszakban több mint százezer tárgyat restauráltak, és a muzeumi-tudományos munkára jellemző, hogy 1970-ben 1 005 tudományos dolgozat, illetve 124 önálló kötet látott napvilágot. a leglátogatottabb muzeumok közé tartozik a budapesti hadtörténelmi muzeum, amelyet az elmúlt évben 537 ezren kerestek fel, a szépművészeti muzeumba 383 ezren, a legkisebb időszerű kiállításnak pedig 332 ezren váltottak jegyet. a legkisebb időszerű kiállításnak a „25 éves a szabad magyarország”, című tárglat bizonyult - 170 ezren tekintették meg, a lenin emlék-kiállításnak pedig 30 ezren látogatója volt. különösen örvendetes, hogy vidéken gyorsabb ütemben növekszik a látogatók száma, mint a fővárosban. jellemző, hogy a siklósi vármuzeumnak 266 ezer, a székesfehérvári istván király muzeumnak 256 ezer, a tihanyi muzeumnak pedig 236 ezer látogatója volt tavaly.

az ideai tervekről és feladatokról szólva a muzeumi főosztály helyettes vezetője elmondta, hogy megkezdik a magyar műszaki-technikatörténeti és építészeti muzeum tervezését, illetve kivitelezését. /folyt.köv./

14.00/szb

-27-

Tb 1450

bb 25. /több mint... 1. folyt./-szb

székesfehérvárott hozzáfognak az istván király muzeum teljes rekonstrukciójához, amely az első modern muzeumépítkezés lesz vidéken. megkezdődik a dunakanyar muzeumi-műemléki értékeinek a korábban kialakított tervek alapján történő helyreállítása is. jóváhagyott terv alapján valósul meg a muzeumi műtárgyvédelem öt éves programja, és folytatódik a szépművészeti muzeum rekonstrukciója is.

az idén ismét számos kiemelkedő kiállítást rendeznek, melyek közül az egyik legjelentősebb a párizsikommün emlékére március 13-án a nemzeti muzeumban nyíló tárlat a magyar munkásmozgalmi muzeum rendezésében. az év legnagyobb méretű kiállítása győri nyílik március 22-én, a város 700 éves fennállásának alkalmából, bemutatja a rába-parti metropolis történetét az őskortól napjainkig. első alkalommal rendeznek a néprajzi muzeum szervezésében a budavári palotában a magyar népművészet fejlődését a xiv. századtól a xix. századig bemutató nagyszabású tárlatot, amely hat hónapig lesz nyitva április elejétől. az iparművészeti muzeumban lesz látható a szovjetunió tudományos akadémiájának anyagából összeállított reprezentatív úrhajózási kiállítás március 27-e és május 10-e között. az uttorószövetség negyedszázados jubileuma alkalmából június elején a nemzeti muzeum dísztermében nagyszabású jubileumi tárlat nyílik.

folytatódik a magyar művészetet külföldön reprezentáló kiállítás-sorozat is. ennek során többek között a régi magyar művészetet bemutató tárlat nyílik rómban április 22-én. moszkvában és leningrádban „ezer év magyar művészete”, címmel rendeznek tárlatot, prágában és berlinben derkovits emlék-kiállítás nyílik. munkácsy Mihály születésnapján, uzsgorodon rendezik meg a halhatatlan magyar mester emlék-kiállítását. /mti/

bb 28. művelt nép könyvesbolt egerben

vid-fm szb -cz

1971. február 26.

a művelt nép könyvterjesztő vállalat legkorszerűbb vidéki boltját nyitották meg pénteken eger központjában. dr. marczali lászló a művelődésügyi minisztérium kiadói főigazgatóságának vezetője adta át az új létesítményt. /mti/

14.00/szb

-28-

bb 29. több mint ötezer vendég - befejeződtek a pécsi nemzetközi gasztronómiai hetek

vid/kz kcs -cz

1971. február 26.

olasz vacsoraesttel, pénteken zárult pécsen a nádor szállón rendezett nemzetközi gasztronómiai hetek „izes”, programja, amelynek során pécs testvérvárosai - Lvov, Lahti, eszék, dijon és páma - nemzeti konyhájával, szovjet, finn, délszláv, francia és olasz étel- és italkülönlegességekkel ismerkedhettek a jó falatok kedvelői. a vacsoraesteknek több mint ötezer vendégük volt. /mti/

--

bb 30. nagyszabású rekonstrukció szegeden - 40 000 ember kap új otthont

vid/kz kcs -cz

1971. február 26.

szeged 1971-1975. évi fejlesztési terveiről tanácskoztak pénteken a megyei tanács háza nagytermében a város tanácsi, vállalati vezetői, műszaki szakemberei. az ülésen különösen sok szó esett a lakásépítkezésekről. a legkülönbözőbb pénzforrásokból és módszerekkel mintegy 9 000 új lakás felépítésével számolhatnak szegeden, a következő öt évben. ez idő alatt teljesen befejezik a 25 000 lakosúra tervezett tarján negyed kialakítását, valamint az 5000 embernek új otthont nyújtó odessza negyed építkezését. nagyszabású városrekonstrukcióhoz is hozzáfognak. ennek keretében - 1980-ig - 40 000 embernek építenek új otthont a jelenlegi mőra város területén. a negyedet a szeged környéki szénhidrogénmező látja el fűtőenergiával. e célra külön földgázfűtésű erőművet létesítenek.

nagyszabású rekonstrukciót hajtanak végre a nagykoruton, a tervezett második tiszahid szegedi hídfőjének környékén is. a helyi közlekedés további javítását szolgálja, hogy kettősvágányú villamosvonalat építenek ki az új tarján negyed és a belváros között. a helyi közlekedés fejlesztésére csaknem 300 millió forintot fordítanak.

a fejlődő város vízellátására svéd-magyar szabadalom alapján új típusú ikerviztorony épül újszegeden és mőravárosban, s újabb vízműveket is létesítenek. szeged „kinőtte”, a régi csatorna-hálózatot is, ezért a várost észak-déli irányban átszelő óriás-csatorna épül. átmérője meghaladja majd a három métert, s így szinte gépkocsi-közlekedésre is alkalmas lehetne. gondoskodnak a nagy kulturális eseménysorozat, a szabadtéri játékok legfontosabb kiegészítő rendezvénye, az ipari vásár „jövőjéről”, is: megkezdik az állandó vásári csarnokok kialakítását. /mti/

14.10/kcs

-29-

bb 31. benke valéria látogatása győr-sopron megyében
vid-fm szb -cz 1971. február 26.

benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja pénteken győr megyébe látogatott. a délelőtti órákban pataki lászló, az mszmp győr-sopron megyei bizottságának első titkára tájékoztatta a megye gazdasági és politikai életéről. ezt követően a vendég pataki lászló társaságában felkereste a soproni szőnyeggyárat, ahol weiszböck rezsőné igazgató, országgyűlési képviselő ismertette a január 1. óta önállóvá vált üzem termelési és műszaki fejlesztési feladatait. a gyár vezetőinek valamint zárai karolynek, az mszmp soproni városi bizottsága első titkárával együtt üzemlátogatáson vettek részt, és megtekintették legjobb termékekből rendezett házi kiállítást.

1 délután a gyár ady endre művelődési otthonában benke valéria nagygyűlésen találkozott a dolgozókkal. /mti/

bb 32. pullai árpád látogatása a budapesti karhatalmi forradalmi ezrednél
fk szb hgy 1971. február 26.

pullai árpád, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának titkára, körösi györgy vezérőrnagy, belügyminiszter-helyettes társaságában meglátogatta a budapesti karhatalmi forradalmi ezredet. a karhatalmi parancsnokság, valamint az ezred elöljáróival való beszélgetés után részt vett a parancsnokság és az ezred pártszervezeteinek közös aktíváján, amelyen időszerű kül- és belpolitikai kérdésekre válaszolt. /mti/

bb 33. f.j. tyitov látogatása a budapesti népfrentbizottságnál
i tf/tr szb hgy 1971. február 26.

Látogatást tett pénteken a hazafias népfrent budapesti bizottságának székházában f.j. tyitov, a szovjetunió magyarországi nagykövete. találkozott és szívélyes légkörű baráti találkozó során véleménycserét folytatott a népfrent-mozgalom és a magyar-szovjet baráti társaság budapesti vezetőivel. dr. trautmann rezsőnek, a budapesti népfrentbizottság elnökének tájékoztatója alapján megismerkedett a fővárosi népfrent-mozgalom tevékenységével és az mszbt munkájával. /mti/

14.20/szb

Tólvár

-30-

bb 34. három- és félévi szabadságvesztés erőszakos nemi közöszlész kísérletéért
vid-fm szb hgy 1971. február 26.

erőszakos nemi közöszlész kísérlete miatt vonta felelősségre a nyíregyházi megyei bíróság káté jános 26 éves foglalkozás nélküli önbölyi lakost. káté jános az ország-
uton erőszakoskodott egy asszonnyal, akit még késsel is megfenyegetett. az asszonynak azonban sikerült elmenekülnie, mert egy arra haladó gépkocsi felvette. a megyei bíróság káté jánost jogerősen három- és félévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

bb 37. félmilliárd forint a délalföldi gázszolgáltatás fejlesztésére
vid-kz szb hgy 1971. február 26.

a délalföldi gázgyártó és szolgáltató vállalat szegedi központjában pénteken tájékoztatták a sajtó képviselőit a terület gázellátásának fejlesztési terveiről. a vállalat vezetői elmondották, hogy a következő öt évben félmilliárd forintot költenek e célra bács-kiskun, békés és csongrád megyék városaikban. az 1971. évre előirányzott százmillió forinttal elsősorban a vezetékhálózatot bővítik. emellett kirendeltségeket nyitnak hódmezővásárhelyen, csongrádon, szentesen és makón. a tervezett fejlődésre jellemző, hogy az 1968-ban felhasznált 50 millió köbméter helyett az idén már 180 millió köbméter földgáz áll az említett területen a lakosság és az üzemek rendelkezésére. ez utóbbiak közül csak szegeden 30-at kapcsoltak már rá a városban épülő földgáz-körvezetésekre. a gyárak mellett egyre több mezőgazdasági nagyüzem is a földgázfogyasztók sorába lép mindhárom megyében. sertéstenyésztő telepeken, terményszárító üzemekben és zöldszékhajtató házakban használják a korszerű energiahordozót. /mti/

14.35/szb

Tólvár

-31-

bb 36.
idejében

28 pályamű a könnyűszerkezetes pályázat első fél-

1 sb/pá szb ie

1971. február 26.

nemrégiben hagyta jóvá a kormány a komplex könnyűszerkezetes építésmód központi fejlesztési programját. kidolgozásához már felhasználták azoknak a pályaműveknek az anyagát, amelyek az új építésmód gyártó és kivitelező bázisainak létrehozása érdekében tavaly meghirdetett pályázatra küldtek a vállalatok. a pályázatnak ebben a szakaszában 28 ajánlatot nyújtottak be a különböző építőipari, kohó- és gépipari, könnyűipari és vegyipari vállalatok, szövetkezetek és egyéb szervezetek. ezek a javaslatok még csak hozzávetőlegesen körvonalazták, milyen új gyártóbázist kívánnak létrehozni a vállalatok saját és egyéb forrásokból. az építésügyi és városfejlesztési minisztérium most meghirdette a pályázat második ütemét, amely szerint már részletes ajánlatot kell tenni az új termelőbázisok kialakítására. a kormányhatározat szerint az a cél, hogy a vállalatok és egyéb szervezetek saját fejlesztési alapjuk felhasználásával, állami költségvetési hozzájárulással, hosszú lejáratú hitelekkel és egyéb állami kedvezményekkel a iv. ötéves tervben mintegy két és félmilliárd forint értékű beruházással létre hozzák a könnyűszerkezetes építésmód gyártó és kivitelező bázisait. ebben a tervidőszakban már összesen 7,5 millió négyzetméternyi könnyűszerkezetes épületet kell gyártani és felépíteni.

a pályázat részvevői a vállalati erőforrásokon felül szükséges állami kedvezmények elnyerésére tesznek ajánlatot. nemcsak a pályázat első ütemében részvevő vállalatok, hanem új jelentkezők is pályázhatnak. ajánlataikban javaslatot kell tenniük a hazai üzemek gyorsított fejlesztésével, licencek, know-how-ok, gyártóberendezések átvételével gyorsan megvalósítható és magas műszaki-technikai színvonalon álló gyártó és készreszerelő bázisok létrehozására; valamint gazdaságos és fejlett építési rendszerek kialakítására. az érdekeltek már átvehetik a pályázati kiírást az építőipari beruházási vállalat könnyűszerkezetes program-irodáján /budapest, 1. kerület ybl miklós tér 8/, s ugyan ide kell elküldeni, legkésőbb április 5-ig az ajánlatot. a bírálóbizottság is igyekszik gyors munkát végezni, hogy az ajánlatok elfogadása után még az idén sor kerülhessen a különféle külkereskedelmi szállítási szerződések megkötésére és a beruházások munkálatainak megkezdésére. /mti/

--

14.50/szb

-32-

To 1505

bb 38. a népgazdaság kiegyensúlyozott fejlődését segítik a szocialista országokkal kötött hosszulejáratu egyezmények - tájékoztató a külkereskedelmi minisztériumban

t sz/fk-ju ie hgy

1971. február 26.

a gazdaságirányítás jelenlegi rendszerének első három évében 41 százalékkal, - éves átlagban 12 százalékkal - növekedett külkereskedelmi forgalmunk, s ezzel tovább fokozódott részvételünk a nemzetközi munka megosztásban - mondotta bacsoni jeno, a külkereskedelmi miniszter első helyettese pénteken tartott tájékoztatójában; részletesen ismertette a szocialista országokkal kötött hosszulejáratu szerződéseket, amelyről a külkereskedelmi miniszter a minisztertanács legutóbbi ülésén számolt be. ezzel összefüggésben bacsoni jeno tájékoztatót adott a külkereskedelem 1970. évi tervteljesítéséről, valamint az 1971. évi várható piaci tendenciákról is.

- 1970-ben a behozatal és a kivitel együttesen 20 százalékkal növekedett, értéke 53.5 milliárd devizaforintot képviselt, míg ez az összeg három évvel korábban 37.9 milliárd devizaforint volt. tavaly a rubel-elszámolású forgalom 14.5 százalékkal nőtt, az import növekedése - a célkitűzéseknek megfelelően - magasabb volt, mint az exporté. a behozatal növekedésében közrejátszott az is, hogy a magyar importőrök jobban törekedtek a gépvásárlások fokozására, s ez a törekvés talákozott partnereikkel azzal a szándékával, hogy a szállításokat nagyobb ütemben növeljék.

- a dollárelszámolású közvetlen áruforgalom 30 százalékkal nőtt, s ez azért kiemelkedő, mert már az előző évben is 35 százalékos volt az árucseré növekedése. pozitívan hatott a külső és a belső piacok kölcsönhatása, a vállalatok érdekeltségi rendszere, és nem utolsósorban az év első háromnegyedében érvényesült külső piaci konjunktúra. a dollárelszámolású piacokról származó behozatal a tervezettnél gyorsabban, 44 százalékkal nőtt, ami több belső gazdaságpolitikai tényezőre vezethető vissza; a vállalatok részben a termelés fokozásához, részben a készletek normalizálásához, valamint a beruházásokhoz több importcikket igényeltek, s többlet importtal járt a lakosság jobb ellátása és az árvíz okozta károk helyreállítása. az exportban a feldolgozott ipari termékek részaránya 37 százalékról 26 százalékra csökkent, s nem oldódtak fel a korábban is tapasztalt szerkezeti feszültségek; bár a beruházási jellegű gépexport 50 százalékkal nőtt, részaránya így is mindössze 8 százalék.

/ folyt. köv. /

15.30/ju

-33-

6 15 40
16 45

bb 38. / a népgazdaság... 1. folyt./-ju

- az 1971-75. éves tervidőszakban hazánk tovább kívánja folytatni a nemzetközi gazdasági kapcsolatok gyors bővítését: a terv az áruforgalom 40-45 százalékos növekedését irányozta elő, minthogy a nemzeti jövedelem gyarapodásánál, az ipari és a mezőgazdasági termelésnél gyorsabban növekszik a külkereskedelmi forgalom, arányaiban is tovább fokozódik részvételünk a nemzetközi munkamegosztásban. a népgazdaság arányos fejlődésének és egyensúlyának a negyedik ötéves terv időszakában is jelentős forrása a nemzetközi kapcsolatok dinamikus fejlődése. a következő években is változatlanul export-orientált gazdaságpolitikát kívánunk folytatni; szükséges tehát, hogy a világpiacon jól értékesíthető, magas követelményeknek megfelelő termékeket gazdaságosan állítsunk elő és világpiaci áron értékesítsünk - hangsúlyozta a külkereskedelmi miniszter első helyettese.

- a világkereskedelem legdinamikusabban fejlődő ágában, a gépiparban, a vegyiparban, a gyógyszeriparban, továbbá a feldolgozott alumíniumipari termékek gyártásában és értékesítésében tervezünk lényeges előrehaladást. ez egyben azt is mutatja, hogy a külkereskedelem feladatai összhangban vannak a népgazdaság kiemelt programjaival. a külkereskedelmi tevékenységnek egyre fontosabb tényezőjévé válik a termelési-fejlesztési, a tudományos és kutatási együttműködés, a specializáció és a kooperáció bővülése.

nemzetközi gazdasági kapcsolatainkban továbbra is meghatározó jelentősége van a kgst-tagországaival folytatott együttműködésnek. bővíteni kívánjuk kapcsolatainkat a fejlett tőkés országokkal is, érvényesítve azt a törekvést, hogy aktívan bekapcsolódjunk a világgazdaság legkorszerűbb folyamataiba. arra számítunk, hogy a dollár elszámolású forgalom az 1970 évihez mérten öt év alatt 33-35 százalékkal növekszik. - a fejlődő országokkal kialakult gazdasági kapcsolataink bővítése érdekében az utóbbi időben több piackutató delegációt küldtünk ezekbe az államokba, hogy fokozhassuk új ipari termékeink, közszükségleti cikkeink behozatalát, és bizonyos termékek, például textiliák gyártásában kooperálhassunk.

/ folyt. köv./

15.40/ju

-34-

6116¹⁰

bb 38. / a népgazdaság... 2. folyt./-ju

- a tervelőirányzat jellemzője, hogy növekszik a szocialista országok részesedése mind az exportunkban, mind importunkban. ezt döntően a magyar-szovjet áruforgalom erőteljes dinamikája alapozza meg. a tervkoordinációs tárgyalások alapján csaknem valamennyi országgal előkészítettünk, többségükkel már alá is írtuk a hosszulejáratu árucseré-forgalmi egyezményeket. legjelentősebb ezek közül a szovjetunióval, mint a legnagyobb kereskedelmi partnerünkkel kötött egyezmény. a magyar-szovjet kölcsönös áruszállítások értéke öt év alatt minegy 9.3 milliárd rubel lesz, 60 százalékkal több, mint az elmúlt ötéves tervidőszak forgalma volt. a szovjetunióból származó import legfőbb tételeit továbbra is a nyersanyagok, fűtőanyagok, fémek alkotják. öt év alatt például 27 millió tonna nyersolajat, 12 millió tonna vasércet, 21 milliárd kw óra villamosenergiát, 800 ezer tonna színesfémeket, 540 ezer tonna papírt és kartont, 10 millió köbméter ipari fát és fűrészárut, 200 ezer tonna gyapotot kapunk. számottevően nő a gépkereskedelem; a szovjetunióba irányuló kivitelünknek egyébként is mintegy 50 százalékát a gépipari termékek adják.

- a magyar-ndk egyezmény a következő öt évre 2.6 milliárd rubel forgalmat irányoz elő, ami a most lezárult ötéves tervidőszak forgalmához viszonyítva 66 százalékos növekedést jelent. a magyar-csehszlovák egyezmény 60 százalékkal nagyobb árucseré-forgalmat tervez, és értéke eléri a 2 milliárd rubelt. a lengyel-országgal kötött hosszú lejáratu egyezmény is az eddigi fejlődési ütemnek megfelelő további forgalomnövekedést irányoz elő, s az átlagosnál gyorsabb ütemben nő a gépek és berendezések forgalma. a bolgár népköztársasággal aláírt egyezmény az előző öt évinél csaknem 70 százalékkal magasabb forgalmat irányoz elő. a magyar-román tervkoordinációs tárgyalásokkal egyidőben előkészítettük az árucseré-forgalmi megállapodást is, és arra számíthatunk, hogy a kölcsönös áruszállítások volumene az 1966-70-es időszakhoz képest 70 százalékkal növekszik. a mongol népköztársasággal még a múlt év nyarán írtuk alá a hosszú lejáratu árucseré-forgalmi egyezményt, amelynek keretében főként fogyasztási cikkeket, gépeket, ipari berendezéseket, alkatrészeket, valamint gyógyszert szállítunk mongóliába, állati termékekért, színesfémekért, bőrökért. jugoszláviával a tervidőszakban évente mintegy 10 százalékkal növekszik forgalmunk, s értéke az előző öt évinél 70 százalékkal lesz magasabb. jelentősebb bővül nemcsak a cserélendő áruk mennyisége, hanem választéka is.

/ folyt. köv./

15.40/ju

-35-

6116¹⁵

bb 38. / a népgazdaság... 3. folyt./-ju

- a hosszú lejáratu szerződések új vonásai, hogy tartalmazzák az árucseré fejlődésére mindinkább ható kooperációs szállításokat, a gyártásszakosítások eredményeként lebonyolódó forgalmat is. az ismert timföld-alumínium egyezményen, a járműipari kooperációkon kívül szerződések támasztják alá a számítástechnikai gyártásszakosítást és kooperációt is. több szocialista partnerünkkel a gépforgalom mind nagyobb hányadát adják a szakosított vagy kooperációban készült gyártmányok.

- a hosszú lejáratu szerződéskötések utolsó szakaszához érve megállapítható, hogy sikerült megalapozni a negyedik ötéves népgazdasági és külkereskedelmi terv előirányzatainak teljesítését, s biztosítottuk külkereskedelmi kapcsolataink továbbfejlesztését. az egyezmények mind volumenükben, mind áruösszetételükben és az áruforgalom egyenlegét tekintve biztosítják a tervcélok elérését, sőt a gépexport-import előirányzatok meg is haladják a tervezettét. az egyezmények összeségüket tekintve keletet adnak ahhoz, hogy az előző öt év forgalmához mérten a következő öt évben szocialista partnereinkkel 68 százalékkal növekedjen az áruforgalom. kiemelten kezeltük az importanyagok igényeinek fedezését. az áruválaszték bővítését szolgálja a fogyasztási cikkek több mint 80 százalékkal növekvő importja. öt év alatt a szovjetunióból 175 000, az ndk-ból 72 000 személygépkocsi behozatalát tervezzük.

- kivételünkben továbbra is alapvetőek az export felét kitevő gépipari termékek, a közúti járműprogram megvalósításával 1975-ben 9 000 autóbusz exportálhatunk, de fokozódik a gépipar több más ágának exportja is. a gépipari gyártmányok külföldi értékesítésében öt év alatt mintegy 50 százalékos növekedés várható.

folyt. köv./

15.55/ju

-36-

6 16 ²⁰

bb 38. / a népgazdaság... 4. folyt./-ju

a tájékoztató befejező részében a miniszter első helyettese vázolta az 1971 évi külkereskedelmi előirányzatokat és a várható piaci tendenciákat. 1971-re a behozatal mintegy 7 százalékos, a kivitel 8 százalékos növelését terveztük. ezek a számok is jelzik, hogy mérsékelt, de eredményeiben, hatásában intenzív fejlődést kívánunk elérni. a szocialista országokkal kötött megállapodások erre az évre a tavalyinál 12 százalékkal magasabb forgalom elérését teszik lehetővé.

- különös gondot kell fordítanunk a dollárelszámolásu export növelésére, az áruszerkezet további javítására - mondotta befejezésül bacsoni jenu. - erre ösztönöznek egyébként a megváltozott gazdasági szabályozók is, amelyek azt célozzák, hogy növekedjen a külkereskedelmi munka hatékonysága, s a forgalom megfelelően az egyensúly-követelményeknek. /mti/

--

bb 46. klubkönyvtár istvándi községben

vid/fm-jj u hgy

1971. február ;26.

^{Lezer}
pénteken felavatták a somogy megyei istvándi község klubkönyvtárát, amelyet mintegy ~~háromszáz~~ forint értékben saját erőből hozott létre a falu lakossága. a kaposvári palmiro togliauti megyei könyvtár 30 ezer forint értékű berendezést és könyveket ajándékozott a klubkönyvtárnak, amely az istvándiban született magyar lajos, a tanácsköztársaság idején kiemelkedő szerepet játszott író-újságitól nevére vette fel. /mti/

--

16.00/ju

6 16 ²⁴

-37-

bb. 39. szépül, fejlődik a fennállásának kilencszázadik évfordulójára készülő tokaj

vid fm/il hgy

1971. február 26.

a hazafias népfront borsod megyei elnöksége mellett működő településpolitikai bizottság pénteken tokajban ülésezett. a tanácskozáson résztvettek annak a tizenkét községnek a tanácselnökei és népfronttitkárai is, amelyek tavaly a „virágos faluért”, mozgalomban elért eredményeikért összesen egymillió hatszáz ezer forint jutalomban részesültek.

a tanácskozáson elhatározták, hogy a mozgalmat az idén tovább szélesítik. többek között foglalkoztak a világhírű borvidék egyik központja, tokaj idegenforgalmi fejlesztésével, amely 1973-ban ünnepli fennállásának kilencszázadik évfordulóját. a következő években - a tervek szerint - megépítik az új, hatvan személyes szállodát, a tiszta és a bodrog találkozásánál, a kemping telep szomszédságában pedig horgásztanyát létesítenek. korszerűsítik a tiszai strandot: a több mint kétezer személyes öltöző mellett büféket állítanak fel, játszótérrel, valamint napozókat létesítenek.
/mti/

--

bb. 41. tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték egy garázdálkodó apát

vid fm/mné/il hgy

1971. február 26.

dezső jános nadapi lakos ittas állapotban gyakran bántalmazta feleségét és gyermekeit. a férfi - akit hasonló bűncselekményért már korábban is büntettek - részegen a feleségén és gyermekein „próbálgatta az erejét”, a megrémített asszony és a gyermekek gyakran a szomszédoknál találtak menedéket. a székesfehérvári megyei bíróság dezső jánost ifjúság elleni büntetés miatt - jogerősen - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélté./mti/

--

- 38 -

15.35/11

6'16²⁵

bb. 40. üzérkedett, sikkasztott - 4 évi és 6 hónapi szabadságvesztésre ítélték lánycsóki szövetkezet volt ügyvezetőjét

vid fm/il hgy

1971. február 26.

a pécsi megyei bíróság pénteken hirdetett ítéletet réti béla szövetkezeti ügyvezető bűnügyében, aki visszaesőként elkövetett üzérkedés, továbbá társadalmi tulajdont károsító sikkasztás miatt került a vádlottak padjára.

régi irányításával alakult meg és működött a mohácsi áfész keretében lánycsókon egy kertészeti és szolgáltató társulás, amely - az alapszabályban rögzített feladatától eltérően - jogtalan kerekedéssel foglalkozott. a társulás tagjainak termelvényeit kellett volna forgalmaznia, ahelyett mindenféle kereskedést folytattak, amihez nem volt jogosítványuk. vásároltak és eladtak többek között szarvasmarhákat, gyümölcsfákat, szőlőültvényeket, díszfákat és cserjéket, nádpallót, gyékényt, seprőt. lényegében mindennel foglalkoztak, csak azzal nem, ami az alapszabály szerint kötelességük lett volna. körülbelül 600 000 forint értékű áruforgalmat bonyolítottak le, s ennek során 150 000 forint haszonra tetek szert. ezen felül régi béla a társulás pénzből 18 000 forintot elsikkasztott.

a bíróság régi bélát négy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte.

az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője felmentésért fellebbezett./mti/

--

bb. 42. kiállítás a pécsi balett indiai -ceyloni turnéjáról

vid fm/il hgy

1971. február 26.

a pécsi nemzeti színházban pénteken kiállítás nyílt a pécsi balett indiai és ceyloni turnéjáról, amely a tíz éve működő együttes eddigi leghosszabb külföldi szereplése volt. tizenhat előadásukat több mint negyvenezeren tekintették meg.
/mti/

--

- 39 -

15.40/11

6'16⁴⁰

bb. 43. megkezdődött a szakszervezetek budapesti küldöttérte-
kezlete

t sz/mm/1e/1l hgy

1971. február 26.

pénteken az édosz székházban 258 küldött részvételével megkezdődött a szakszervezetek budapesti küldöttértekezlete. a tanácskozáson részt vett somoskői gábor, a szot titkára és szépölgyi zoltán, a budapesti pártbizottság titkára is.

az elnökség és a munkabizottságok megválasztása után pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára fűzött szóbeli kiegészítést az írásos beszámolóhoz.

elmondotta, hogy a fővárosban a szakszervezetek alap- és közpénzügyeinek megválasztása igen jó légkörben, élénk viták kíséretében zajlott le. a tagság összességében pozitívan értékelte a szakszervezetek munkáját, ugyanakkor bírálta is a szakszervezeti szervek egy részét erélytelenségük helyenkénti közömbösségük miatt. kifogásolták az állandó túloráztásokat, sokhelyütt a munkaa és szociális körülmények elmaradottságát. sok szó esett a jövedelmekről, a törzsgárda nagyobb megbecsüléséről. nem egyszer indulatosan ostorozták a munka szervezatlenségét, a fegyelmezatlenséget, a munkaerőgazdálkodás gyengeségeit. az újonnan választott szakszervezeti szervektől még hatékonyabb fellépést várnak. a fővárosban egyébként mintegy 60 ezer bizalmit, több mint 3500 műhely- és osztálybizottságot, 2100 szakszervezeti bizottságot és 9 szakma budapesti bizottságát választották meg. az eddiginél nagyobb arányban kerültek vezető funkcióba fizikai dolgozók, nők és fiatalok.

várospolitikai kérdésekről szólva elmondotta, hogy a negyedik ötéves tervben a főváros fejlesztésére 40 milliárd forint áll a tanácsok rendelkezésére, kétszer annyi, mint az előző év öt éves tervben.

/folyt.köv./

15.45/1l

61 45
6 16

- 40 -

bb. 43./ megkezdődött folyt./ 1l

öt év alatt 91 ezer lakás épül, vagyis több mint negyedmillió fővárosi lakos költözhet új otthonba. egyelőre nagy probléma azonban, hogy a tervezett 91 ezer lakásból mintegy 6 000 - 7 000 felépítésének még nincs géőazdája a szakszervezetes helyesnek tartanak, ha e feladatot budapesti üzemek, intézmények elvállalnák. a vállalatok sokat tehetnek a főváros több más nehéz problémájának megoldásáért is. a közlekedés zsufoltóságát például a többi között azért nehéz csökkenteni, mert nincs elegendő munkaerő a közlekedési eszközök javításához, és sokféle alkatrész is hiányzik. nagy segítséget jelentene, ha az alkatrészeket gyártó vállalatok kollektívái a szocialista munkaversenyben külön feladatokat vállalnának e nehézségek felszámolására. hasonlóképpen kívánatos, hogy a vállalatok és intézmények hozzájáruljanak gyermekintézmények létesítéséhez, jóllehet az öt éves tervben ötször annyi gyermek befogadására épül óvoda, mint az előző öt évben. közismert azonban, hogy az építkezés fokozásának még ez az üteme sem elégíti ki az igényeket.

a továbbiakban a munka hatékonyságának kérdéseit elemezte rámutatott, hogy a termelékenységet tartósan csak műszaki fejlesztéssel, helyesebb munka- és üzemszervezéssel lehet növelni. a szakszervezetek helytelennek tartják, hogy még mindig nincsenek kidolgozva a hosszútávú komplex fejlesztési koncepciók. szükséges, hogy a budapesti ipar műszaki rekonstrukciójára vonatkozó határozat alapján a minisztériumok mielőbb elkészítsék fejlesztési terveiket.

a jövedelmek alakulásáról szólva rámutatott, hogy a bérezésben megkezdődött a munka szerinti egészséges differenciálódás. bizonyos negatív jelenségekre utalva megjegyezte, hogy egyes helyeken a jövedelmek között olyan különbségek is kialakultak, amelyek nem állnak arányban az elvégzett munkával. a beszámoló indokolatlanul nagynak tartja például az állami és szövetkezeti szektor közötti jövedelemkülönbségeket, az állami szektor rovására. ezután rámutatott a nők keresete még mindig elmarad az azonos munkát végző férfiakétól.

/folyt.köv./

15.50/1l

61 50
6 16

- 41 -

bb. 43./ megkezdődött 2. folyt./ 11

ez a probléma központi intézkedésekkel nem oldható meg, a vállalatok a társadalmi szervezetek kezdeményezéseire intézkedéseire van szükség.

részletesen foglalkozott a túlmunkák alakulásával, kiemelve, hogy 1970-ben a budapesti állami iparban 30 százalékkal nőtt a túlórák felhasználása. e kérdésben - mint mondotta - az esetek többségében a szakszervezetek sem léptek fel eléggé következetesen, nem ragaszkodtak a kollektív szerződések előírásainak betartásához. - a túlórák növekedésének véget kell vetni - mondotta - és meg kell követelni a vállalatok vezetőitől, hogy az állandó túloráztatás helyett jobban szervezzék meg a munkát, a szakszervezetek indokoltnak tartják, hogy a kollektív szerződésekben szabják meg a túlórák felső határát, és aki ezt megszegi, azt felelősségre kell vonni.

az üzemek szociális, egészségügyi és kulturális helyzetét vizsgálva ugyancsak sok javítanivalóra hívta fel a figyelmet. mint mondotta, nem kielégítő az üzemegészségügy tervezett fejlesztése. a negyedik ötéves tervben napi 488 órával kívánják növelni az üzemorvosok rendelési idejét, ezt azonban már a mai igények is túlhaladják. ezért a szakszervezetek javasolják a fővárosi tanácsnak, illetve az egészségügyi minisztériumnak, hogy az előirányzatot vizsgálják felül, s - a vállalatok erőforrásait is felhasználva - jelentősen emeljék fel.

a beszámolót széleskörű vita követte.

a szakszervezetek budapesti küldöttértekezlete szombaton határozat-hozattal, majd a vezető szervek megválasztásával folytatja munkáját./mti/

--

bb. 49. meyeri istván

tr/1e/11 hgy

1971. február 26.

a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium oktatási osztályának csoportvezetője 47 éves korában váratlanul elhunyt. a minisztérium sajtó halottjának tekinti. hamvasztás előtti bucsúztatása március 3.-án szerdán 14 órakor lesz a farkasréti temető halottas-házában./mti/

--

- 42 -

15.55/11

617⁴

bb. 48. az ibusz rt közgyűlése

1 kf/kf/ei/11 hgy

1971. február 26.

az ibusz idegenforgalmi, beszerzési, utazási és szállítási részvénytársaság pénteken a duna intercontinental szállóban tartotta 1971. évi közgyűlését.

a közgyűlés - amelyen a részvényeseken kívül jelen voltak az ibusz rt. tevékenységében érdekelt tárcák képviselői is - az alapszabály módosításról tárgyalt, s újjáválasztotta igazgatóságát és felügyelő bizottságát. az igazgatóság elnöke tausz jános, a felügyelőbizottság elnöke lukács ottó.

a közgyűlés után az igazgatóság megtartotta első ülését amelyen tausz jános beszámolt a vállalat múlt évi tevékenységéről, eredményeiről, ismertette az ibusz 1971. évi terveit.

/mti/

--

bb. 51. a fővárosi bíróság ítélete buss gyula gázolási ügyében

t bc/fk/11 hgy

1971. február 26.

fellebbezés folytán pénteken tárgyalta a fővárosi bíróság buss gyula színművész halálos kimenetelű gázolási ügyét.

buss a megengedettnél jóval gyorsabban vezette személygépkocsiját az 1. kerületi attila utcában. sebességét akkor sem csökkentette, amikor a vérmező után mindkét oldalon házakkal szegélyezett utszakaszra ért. vele szemben egy teherautó jött, amely mögül idős asszony lépett az uttestre. őt észrevéve a színművész azonnal fékezett, de a nagy sebesség miatt már nem tudta elkerülni a balesetet. a szerencsétlen asszonyt elütötte, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a fővárosi bíróság buss gyulát kétévi szabadságvesztésre ítélte és két évre eltiltott a gépjármű vezetésétől./mti/

--

16.00/11

- 43 -

617²⁰

bb. 44. működésben a mezőgazdasági munkák hatalmas gépezete - a hideg ellenére tovább folytatódnak a koratavaszi munkák

ö vid kz/tné/1l hgy

1971. február 26.

a február, amely hazánkban általában a legzordabb téli hónapok közé tartozik, az idén számottevő havazás és komolyabb hideg nélkül mulik el, ilyen kedvező télutóra nem volt példa az utóbbi évtizedben. mezőgazdasági üzemeink alaposan ki is használták a természettől ajándékba kapott jó időt. az ország legdélibb megyéjében, baranyában, ahol már kevéren 50 napja tart az „előtavasz”, az e hét végén bekövetkezett lehülés ellenére zavartalanul tovább működik a szántóföldi munkák hatalmas gépezete. olyan képet mutat a határ, mint máskor március derekán. az emberek ezrei és a gépek százezrei dolgoznak a földeken: szórják a műtrágyát, vetésre készítenek elő az őszi szántásokat, sőt a melegtalajú dél-baranyai földeken már vetnek is. a szakemberek a napokban tőszámításra végeztek a búzatáblákon. megállapították, hogy sem a téli fagyok, sem a helyenként jelentkező belvizek nem tettek számottevő kárt a vetésekben. a gabonaterület mintegy kétharmadán megtörtént a fejtrágyázás is. a szokatlanul száraz őszi és téli hónapokban csak fele annyi csapadék került a talajba mint a normális időjárású években. ezért most az egész országban arra törekcszenek, hogy simítókkal és más gépekkel mielőbb lezárják az őszi szántásokat s ily módon „megfogják”, a földben lévő nedvességet.

az enyhe február leginkább a vetéseknek kedvez. baranyában már eddig ötezer holdon került földbe a koratavaszi növények magja. a mák és a zab vetését a hét végére lényegében be is fejezték a megyében. a legkorábban - január végén, február elején - elvetett zöldborsó kikelt, szépen sorol s így ha az időjárás lényegesen nem változik, megvan a lehetősége, hogy már május elején piacra kerüljön e közkedvelt primőr.

a csapadéknélküli időjárás gondot is okoz, mivel kedvező feltételeket teremtett a kártevők elszaporodásához.

/folyt.köv./
16.05/1l

- 44 -

6' 17¹⁰

bb. 44./ működésben 1. folyt./ 1l

a munkák megkezdésével egyidőben, s ugyancsak rendkívülikorán kellett az idén „riadóztatni”, a növényvédőket. mindenekelőtt a pocok- és a futrinka kártételeit kell megakadályozni.

nagyjából hasonló a helyzet az ország más vidékein is. az őszi munkatársai még az ország legészakibb vidékéről, borsodból is, a határ ebben az időpontban szokatlan élénkségeről, a mezőgazdasági munkák jó üteméről adtak hírt. világhírű borvidékünkön - tokajhegyalján -, csakugy, mint a délborsodi szőlőkben előrehaladt az első koratavaszi munka, a metszés. a két borvidéken együttesen csaknem 10 000 holdon metszették meg már a tőkét. a balatonvidéken, köztük az egyik legfontosabb bortermelő üzemben - a balatonboglári állami gazdaságban - ugyancsak befejezéshez közeledik a metszés. a mátravölgye egyik legfontosabb szőlősgazdaságában, az abasári rákóczi termelőszövetkezetben különösen sok munkáskezet foglalkoztat az oltványkészítés. naponta mintegy százezer az idényben pedig együttesen több mint négymillió oltványt készítenek.

a gyümölcsösökben - pest megyében csakugy, mint bácskiskun, vagy borsod megyében, ugyancsak a metszés ezekben a napokban a legfontosabb feladat. borsod megyében például a gyümölcsfák koratavaszi ápolásának már 80 százalékát elvégezték. sok helyen most szórják ki a műtrágyákat, a gazdaságok egy része pedig megkezdte a rügyfakadás előtti permetezést is. hasonlóképpen szokatlanul korán láttak az idén munkához a kertészbrigádok, a főváros ellátása szempontjából fontos pest megyei szövetkezeti kertészetekben tüzdelik a karalábé, a saláta, a paprika és a paradicsom palántákat. ezek még természetesen fóliasátrak alá kerülnek. a kocséri új élet termelőszövetkezetben ötletes új módszert próbálnak ki: olajkályha meleg levegőjét fuvatják a hajtatósátrak alá, hogy ezzel is meggyorsítsák a növények fejlődését.

a vetésben érdekes módon az egyébként hideg talajnak ismert győr-sopron megye produkálta eddig a legtöbbet. az utóbbi 10 napban a teljes tervezett terület 70 százalékán tették földbe a tavaszi árpa magját.

/folyt.köv./

16.10/1l

- 45 -

6' 17¹⁵

bb. 44./ működésben ... 2. folyt./ 11

ugyanígy csaknem teljes egészében végeztek a mák vetésével a borsó pedig a tervezett terület mintegy 50 százaléka került eddig a földre. a megye határában pénteken már csaknem 40 ezer holdon csirázott a jól előkészített talajokban a koratavasziak magja. békés megye nagykiterjedésű határában több tízezer holdon végezték el máris a simitózást, a fogasolást és a fejtrágyázást. befejezték a mák, s megkezdték az árpa, a zab, a borsó és a maghozó zöldségfélék vetését. a csütörtöki, péntek délelőtti hózáporok rövid pihenőre kényszerítették ugyan a gépeket, de a megye déli részén a péntek déli órákban már ismét benépesült a határ, s a korábbi napok elismerést érdemlő lendületével folytatták tovább a munkát. borsodban ugyanígy csak rövid időre kárhoztatta téltelenségre a szántó-vető brigádokat a hidegre fordult idő. a hernád és a bodrog völgyében valamint a taktaközben péntek délben folytatták a mák és a borsó vetését. a megye „burgonyás kertjében” - zalkod környékén - vetésre készítik elő, előcsiráztatják, a gumókat. hajdu-bihar megyében pénteken is minden gazdaságban dolgoztak a szántó-traktorok. csongrádban a makói lenin, a makói utörő és több más gazdaság befejezte a fokhagyma ültetését. a traktorosok a cukorrépa, a kukorica és a kender magágyát készítik elő. somogyban több mint ezer gépet foglalkoztatnak ugyanilyen munkával, s a kitűnően előkészített magágyba megyszerte szórják a gépek a mák, a zab, a tavaszi árpa és a borsó magját. a lábodli állami gazdaság határában például befejezéshez közeledik a több mint ezer holdnyi borsó vetése.

a duna-tisza közéről - bács-kiskun megyéből - egy jellegzetes koratavaszi munkáról, a fásításról adtak hírt. a vidék állami erdőgazdaságaiban és a mezőgazdasági nagyüzemekben naponta 700 000 kis fa kerül állandó helyére. kiskunsági erdő- és fafeldolgozó erdőgazdaság területén 24 faültető gép dolgozik. ha az idő nem változik lényegesen, a hagyományos fásítási hónap kezdetéig több erdészeten be is fejezik a fa

tetést. a tervek szerint rügyfakadásig több mint kétezer hektár új erdőt telepítenek. a homokhátságon a klímát jó

tűrő tülevelűekkel bővítik az erdők területét, a mezőgazdasági üzemek szántó-földi termelésre alkalmatlan területein viszont a nyárfásokat - az ugynevezett „pallnerdőket” - bővítik. az idej telepitésekkel együtt így a tavasszal már ötezer hektáron fakad majd ezen a vidéken a cellulóznyár. /mt1/

16.15/11

- 46

bb 45. horgászok a folyók és tavak vízének védelméért - vízvédelmi vitaülés

1971. február 26,

t sb/pá-ju 1e hgy

a magyar országos horgász-szövetség vízvédelmi bizottsága pénteken vitaülést tartott, amelyen az ovh vízminőségi felügyeletének, az országos halászati felügyelőségnek, a legfőbb ügyészségnek és a kém növényvédelmi főosztálynak képviselőivel beszélték meg a folyók, tavak és különböző vízfolyások vízének védelmével kapcsolatos legfontosabb teendőket. a vita felszólalói hangsúlyozták, hogy nemcsak a horgászok érdekéről hanem fontos népgazdasági érdekről van szó, mert az a víz, amely a halaknak nem felel meg, nem használható ivóvízként és ipari vízként sem. a horgászegyesületek többszáz vízvédelmi megbízottja tehát fontos társadalmi, közegészségügyi munkát végez, amikor bejelenti a vízügyi igazgatóságoknak, hogy vízszennyeződést tapasztalt valamely folyónál, tónál, pataknál.

magyarországon nemzetközi viszonylatban is elismert jogszabályok intézkednek a tavak és folyók vízének tisztaságáról, védelméről. tavaly mégis több mint félemillió forint értékű kártérítésre kellett kötelezni a különböző vállalatokat a halpusztulást okozó vízszennyeződések miatt. a vitában többen hangsúlyozták, hogy különösen fontos a növényvédőszer, a gyom- és rovarirtó-szerek miatt bekövetkező halpusztulás megelőzése, elkerülése. optimálisan adagolva a szerek nem ártalmasak, a kárt legtöbbször gondatlanság okozza. előfordul ugyanis, hogy a vegyszeres műanyagzsákokat belemosták az öntözőcsatornába, vízbe, vagy olyan helyen tárolták ezeket a mérgező-szereket, amelyről maga az eső mosta le a patakokba a vízben. ezért fontos, hogy a víz szennyeződések azonnal mintát vegyenek és elküldjék a laboratóriumba, így még időben felderíthetik a szennyeződések vétkesét. a magyar országos horgász szövetség egyébként vízvédelmi tájékoztató füzetet adott ki, s az egyesületek valamennyi vízvédelmi horgászaktiváját elláthatják a folyók, tavak, patakok szennyeződésének szakszerű ellenőrzését ismertető kiadvánnyal. /mt1/

-47-

61 17 30

61 17 24

bb 47. a magyar és a szovjet nehézipari együttműködése -
növekszik a villamosenergia, a kőolaj és a bányagépek be-
hozatala - értekezlet a nehézipari minisztériumban

t sz/gk-ju ie hgy

1971. február 26.

pénteken a nehézipari minisztériumban miniszteri értekez-
leten vizsgálták meg az 1970. évi beruházási program teljesítését
valamint az 1971-72-ben üzembehelyezendő egyedi nagyberuházások
előkészítését, illetve végrehajtását. meghallgatták a nitroké-
miai ipartelepek felügyeleti ellenőrzésére alakított komplex-
bizottság jelentését, majd megvitatták a nehézipari minisztérium
és a szovjetunió illetékes minisztériumai közötti kapcsolatok
alakulásáról szóló beszámolót.

a nehézipari minisztérium a magyar-szovjet kormányközi
gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság
javaslatai alapján szerződéseket kötött a szovjetunió szinesfém-
ipari minisztériumával, a kőolajfeldolgozó és petrokémiai mi-
nisztériummal, a vegyipari, valamint a gyógyszeripari minisztérium-
mal. a múlt évben szélesedtek a magyar és a szovjet nehé-
ipari kapcsolatai, a miniszteri értekezleten számos munkacsoport
eredményes tevékenységéről számolhattak be. közvetlen kapcsola-
tot teremtett a nehézipar a szovjetunió szénbányászati, energe-
tikai és villamosítási, kőolajbányászati, valamint vegyipari és
kőolajipari gépgyártó minisztériumaival is. egyeztették az 1971-
1975. évi fejlesztési és műszaki-tudományos együttműködési ter-
veket. a legfőbb eredményként könyvelhették el, hogy az 1971-
75. évi tervegeztető tárgyalások nyomán a termékszállításokra
és kölcsönös áruszállításokra kidolgozott javaslatok megvalósí-
tásával nagymértékben növelhető a két ország közötti árucere-
forgalom. a nehézipari termékek exportjában 1970-hez mérten 1975-
re 75 százalékos, importjában pedig 45 százalékos növekedést ter-
veztek. a legnagyobb arányban az alumínium-, a gyógyszer- és
vegyszeripari termékek forgalma növekszik.

a következő öt év alatt mintegy 350 millió rubel értékű
magyar gyógyszer kerül a szovjetunióba. a biogal gyógyszergyár
a szovjetunióban kidolgozott recepturák alapján ötféle készit-
mény gyártását kezdi meg.

/ folyt. köv. /

16.40/ju

-48-

61 17 34

bb 47. / a magyar és 1. folyt./-ju

a szénbányászati együttműködés során több bányabiztonsági
műszert és berendezést kísérleteztek ki. a szovjetunióban tett
tanulmányutak nyomán sikerült beszerezni olyan gépi berendezése-
ket, jövesztőgépeket, önjáró biztosító berendezéseket, páncélkapa-
rókat, amelyekkel a szovjetunióból származó bányagép-import tavaly
magnégyszereződhetett. két komplett berendezés jó eredményekkel
működik az oroszországi bányában.

a vegyiparban a legjelentősebb volt a már korábban elő-
készített olefinegyezmény megkötése, amelynek alapján 1975-
től kezdve tíz éven át etilént és propilént szállítunk a
szovjetunióba, petrokémiai alapanyagok és műanyagok ellené-
ben.

a magyar-szovjet árucere-forgalom egyik fő tétele az
alumíniumipari termékek és alapanyagok kölcsönös szállítása, amely
a korábban megkötött egyezményekre alapul. az illetékes munkacso-
port értékelte a timföld konténeres, illetve az alumínium köte-
gelt szállítására hozott intézkedéseket, s tárgyalta az idén sor-
ra kerülő falgépjármű-cseréről, javaslatokat dolgozott ki a
szakosításra és kooperációkra.

a villamosenergia iparban kibontakozott együttműködés
eredményeként ez év szeptemberétől 34 százalékkal több villa-
mos energiát bocsát a magyar felhasználók rendelkezésére a
szovjetunió. a szovjetunió energetikai és villamosítási miniszté-
riumával kialakult műszaki-tudományos tapasztalatcserék alapján
kérték a magyar ipar képviselőit, hogy a szovjet partnerek 200
megawattos gázturbinát szállítsanak az inotai hőerőmű részére.

az együttműködés további fontos területe a kőolaj- és gáz-
ipar. jegyzőkönyvbe foglalták a műszaki-tudományos együttműkö-
dés különböző formáit, módszereit és megjelölték a tervezett kő-
olajimportot, amely lényegesen növekszik a barátság kőolajvezeték
második szakaszának megépítésével. a műszaki együttműködésnél kü-
lönösen jelentős, hogy a szovjet fél segítséget nyújtott az al-
győi kőolaj- és gázlelőhelyek művelési sémájának kidolgozásához.
kazahsztáni és szibériai szénhidrogén-telepek művelésének
tervezésénél pedig a szovjet partnerek hasznosítják az algyői
tapasztalatokat.

/ folyt. köv. /

-49-

61 17 34

bb 47. / a magyar és ... 2. folyt./-ju

a műszaki-tudományos együttműködés keretében az elmúlt évben 300 magyar nehézipari szakértő járt a szovjetunióban, és 44 szovjet szakértőt fogadott a magyar nehézipar. a közvetlen minisztériumi együttműködésen túl a nehéziparban mintegy 40 vállalat és intézet alakított ki kapcsolatokat szovjet partnereivel. /mt1/

bb 52. védnökséget vállaltak a komárom megyei fiatalok a szarvasmarhatenyésztés fellendítése felett

vid/kz-ju hgy

1971. február 26.

a szarvasmarha tenyésztési programról rendeztek pénteken tanácskozást tatabányán a komárom megyei termelősövetkezetek és állami gazdaságok ifjúsági vezetői. a megyében a negyedik ötéves tervben többezerrel növelik a szarvasmarhaállományt, s a jelenlegi 2700 literes tehénenkénti évi tejhozamot a terv-időszak végéig 3.130 literre emelik. a program megvalósításához csaknem minden állami gazdaságban és sok termelősövetkezetben korszerű, szakosított tenyésztő telepeket építenek. ebben az évben például csupán a termelősövetkezetek 46,5 millió forintot költenek ilyen célra.

a fiatalok - a kisz kezdeményezésére - szocialista szerződésben védnökséget vállaltak a szarvasmarha-tenyésztő telepek építése felett. versenyeket, különböző munkaakciókat szerveznek. társadalmi munkában részt vesznek az építkezésben és segítik a szakosított telepek környékének rendezését is. a komáromi állami gazdaság fiataljai például 4.800 társadalmi munkaórát ajánlottak fel az 1728 férőhelyes hizómarha telep építésének meggyorsítására. a tanácskozás résztvevői elhatározták, hogy támogatják a komáromiakat: „védnökségi napot”, szerveznek, amikor a megye minden részéről részt vesznek a fiatalok a komáromi új létesítmény építésében.

a megbeszélésen javasolták, hogy a kisz alapszervezetek népszerűsítsék az állattenyésztői munkát a fiatalok körében. ennek nagy jelentősége volna, hiszen köztudott, hogy még kevés fiatal dolgozik az állattenyésztésben. célszerűnek tartanak azt is, hogy a gazdaságok vezetői az állattenyésztéssel kapcsolatos tudományos pályázatokat írnanak ki a fiatal szakemberek számára. elhatározták, hogy tanulmányutakat és tapasztalatcseréjellel látogatásokat is szerveznek, amelynek során megismer-
telik a fiatalokkal a legkorszerűbb állattenyésztési módszereket.
/mt1/

17.05/1u

-50-

bb. 54. erdey-gruz tiber előadása az mszmp politikai akadémiáján

t ms/pá/szö/1l hgy

1971. február 26.

a magyar szocialista munkáspárt politikai akadémiájának előadás-sorozatában pénteken erdey-gruz -tiber, a magyar tudományos akadémia elnöke tartott előadást „a tudományos technikai forradalom és a társadalmi haladás”, címmel./

/ mai bb. 10-es számú hírünkben közölt előadás rövidített szövegének embargóját

f e l o l d j u k !!/

az építő k róza ferenc művelődési házában megtartott előadást óvár i miklós a központi bizottság titkára vezette be. részt vett az előadáson a központi bizottság számos tagja az elnöki tanács több tagja, a politikai és a társadalmi élet sok ismert személyisége./mt1/

--

bb. 50. demokratikus a jelölés, legyenek politikai vitafórumok a jelölőgyűlések - a választások előkészítéséről tanácskozott a hazafias népfront budapesti bizottsága

t tf/tr/szö/1l hgy

1971. február 26.

a választások előkészítésével kapcsolatos feladatok szerepeltek a hazafias népfront budapesti bizottságának péntek délután tartott ülésének napirendjén. dr. trautmann rezső elnök vezette a tanácskozást, amelyen részt vett és felszólalt németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság első titkára is.

bodonyi pálné, a budapesti népfront bizottság titkára beszámolójában a politikai, társadalmi és állami szervek munkásai körében kibontakozott, a választások jó előkészítése érdekében végzett aktív munkáról adott tájékoztatást.

/folyt.köv./

- 51 -

617⁴⁸

bb. 50. demokratikus 1. folyt./ 11

elmondta, hogy a népfront aktivistáira a mostani választásokon a négy évvel ezelőtől részint eltérő, részint felelősségteljessebb feladatok várnak. ismeretes ugyanis, hogy a választási törvény tavaly történt módosítása nyomán többféle változás lesz a jelölések módjában és a szavazás lebonyolításában is. az állampolgárokat jó előre meg kell ismertetni ezekkel az új választási módokkal. az előkészületi propaganda hómlokterébe kerül a politikai munka. elsődlegesen fontos, hogy a legszélesebb körben váljon ismertté a párt politikája, a népfront programja, ám nem azzal az „igénnyel”, hogy a választópolgárok csupán tudomásulvegyék, hanem azzal a várakozással, hogy elmondják véleményüket, kifejezzék egyetértésüket, de ne hallgassák el észrevételeiket sem, kapjon hangot a véleménycserékben a bírálat is.

- nagy horderejű politikai esemény lesz az országgyűlési képviselők és a tanácsstagok megválasztása, amely nem nélkülözheti a széleskörű politikai előkészítést, a hathatós agitációt - hangsúlyozta bodonyi pálné. -

- a szocialista demokratizmus szélesítése most különösen azt állítja előtérbe, hogy a politikailag máskor kevésbé aktív embereket - akiknek nincsenek kellő ismeretek, gyakorlatlanok a közéletben - meg kell ismertetni a szélesedő demokratizmusból adódó jogokkal. például a tanács törvényben biztosított lehetőségekkel, a tanácsok népképviselési jellegével, azzal, hogy a népképviselés tartalma, célja: a helyi tanácsokban kapjanak kellő képviseletet mindazok a társadalmi csoportok és rétegek, amelyek egy-egy város vagy község lakosságát alkotják meghatározzák a lakóhelyek népességének összetételét.

a választások népfront jellege nemcsak abból adódik, hogy a mozgalom helyi bizottságaira felelős politikai, fontos közjogi funkció ellátása hárul, hanem abban is megmutatkozik, hogy a választópolgárokra - a korábbinál felelősségteljessebb feladat vár. elegendő arra gondolni, hogy a népfronton, a különféle vállalatokon és intézményeken kívül maguk a választópolgárok is tehetnek javaslatot jelöltekre.

/folyt.köv./

6/17⁵⁰

bb. 50./ demokratikus2. folyt./ 11

ehhez viszont kellőképpen ismerniük kell azt a programot, amelyet az illető jelölt képvisel majd a parlamentben vagy a tanácsban, de tisztában kell lenniük a holnap felelős közéleti személyeinek emberi és erkölcsi értékeivel, szakmai hozzáértésével is. ez a fokozódó felelősség a március második felében esedékes jelölőgyűléseken jut - kell hogy jusson - kifejezésre. a jelölő-gyűlésektől - a számszerűleg minél tömegesebb részvételen túlmenően azt is várjuk, hogy politikai vitafórumok legyenek. ugyancsak a szélesedő demokratizmus jegyében kérjük és várjuk a választópolgároktól, hogy bátran éljenek jogukkal kettős és többes jelölésre. kapjanak számuknak, szerepüknek megfelelő hányadban előlegezett bizalmat, jelölést fiatalok és nők is. egyébként a megfelelő képviseleti arányokra már a választási elnökségek létrehozásakor is ügyelnek az e testületeket kijelölő népfront bizottságok.

x x x

/folyt.köv./

bb. 53. a munkáslétszám husz százaléka állandóan „mozgásban van”, - építőipari tapasztalatcsere debrecenben

vid kz/11 hgy

1971. február 26.

tapasztalatcserét tartottak csütörtökön, pénteken debrecenben a dunától keletre eső területen működő tizenegy építőipari vállalat vezetői. a munkaerő- és a bérgazdálkodás időszzerű kérdéseit vitatták meg. keresték a lehetőséget annak, hogyan lehetne csökkenteni a fluktuációt, illetve növelni a törzsgárda tagjainak számát.

Ttd

a hajdu-bihar megyei építőipari vállalat 1970-ben a tervezetthez képest 20 millió forint értékűvel kevesebb munkát végzett. a lemaradásnak a munkaerőhiány volt az oka. a vállalat teljes létszámának ugyanis husz százaléka állandóan mozgásban van, bár sok intézkedést tettek az állandó dolgozók érdekében. tavaly 380 ezer forint hűségjutalmat fizettek ki a törzsgárda tagjainak, s 1,6 millió forinttal járultak hozzá a munkásszállás fenntartásához. mivel a munkások jelentős része családjától távol dolgozik az új debreceni házigyárban háromezer adagos konyhát építenek, s az év közepétől kezdve háromféle étel között választhatnak az üzemi konyhán étkezők. saját üdülőt építettek az elmúlt esztendőben hajduszoboszlón, hogy e téren is kielégíthessék munkásaik igényeit./mt1/

--

6/18⁹

bb. 50./ demokratikus 3. folyt./ 11

a titkári beszámoló után vita következett, majd - második napirendként - a hazafias népfront budapesti bizottsága, élve a választásokkal kapcsolatos közjogi funkciójával, kijelölte az öttagú budapesti választási elnökséget, amelyet a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága erősít meg tisztsgében.

a következő napokban ülést tartanak budapesten a kerületi népfront bizottságok, megtárgyalják a választások helyi előkészületeit és kerületenként kijelölik az öt-öt tagú választási elnökséget, melyeket az illetékes tanácsok végrehajtó bizottságai erősítenek meg tisztsgükben./mti/

--

bb. 58. faith worph, a covent-garden koreográfusa budapesten

1971. február 26.

t fe/fk/szöil la

budapestre érkezett faith worth, a londoni covent garden operaház balett-együttesének koreográfus-asszisztense. a kiváló londoni szakember tanítja be a március 28-án az erkel színházban színre kerülő „a rosszul őrzött lány”, című balettet. frederick ashton, a világhírű angol táncos, az angol balett-repertoár megteremtője, a londoni operaház volt balettigazgatója a darab koreográfusa később érkezik a magyar fővárosba, hogy a mű bemutatásával kapcsolatos utolsó „simításokat”, elvégezze./mti/

--

bb. 57. elhunyt kisspál józsef, a munkásmozgalom régi harcosa

1971. február 26.

vid fm/11 la

február 25-én elhunyt kisspál józsef, a párt és a munkásmozgalom régi harcosa, a szolnoki MÁV járműjavító üzem nyugdíjas lakatos, a szocialista hazáért érdemrend és számos kormány kitüntetés tulajdonosa. bucsuztatására március 2-án 15 órakor került sor a szolnoki temetőben

az mszmp szolnok megyei és szolnoki városi bizottsága.
/mti/

--

- 54 -

61 18 17

bb. 55. kiosztották a munkavédelmi és egészségügyi filmek díjait

t v/pá/1e/11 la

1971. február 26.

pénteken délután a kpvd székházában kiosztották a 12. munkavédelmi és munka-egészségügyi filmbemutató díjait.

a beérkezett 35 film között 11 díjat osztottak szét. tizenhat oktatófilm közül első lett a mafilm által készített „azon a napon”, című dokumentumfilm. a munkaegészségügyi filmek kategóriájában a zsüri nem adott ki első díjat, az e csoportba tartozó 13 film közül a második díjat ugyancsak a mafilm „küzdélem”, című filmjének ítélte oda. a játékfilm kategóriában hat nevezés érkezett s az első díjat „a mi emberünk”, című filmjéért közlekedési filmstúdió kapta. egyben ez lett az év legjobb munkavédelmi filmje is, rendezője kovács miklós pedig megkapta a legjobb rendező díját. a legjobb színészi alakítás díját avar istván, a legjobb operatőri munkáért pataki istván kapta, a kiváló szakértői munkáért járó díjat szilas ádámnéknak és fejtődy istvánnak, az országos gumiipari vállalat munkatársainak ítélte oda a zsüri.

külön dicséretben részesítették a játékfilm kategóriába tartozó „tiz körmünkkel”, című filmet, amely az építésügyi tájékoztató központ filmstúdiójában készült. a közönség díját „a mi emberünk” című filmért nyújtották át./mti/

--

bb. 56. vevőszolgálati megállapodás angol cégekkel

t sz/gg/1e/11 la

1971. február 26.

pénteken a technoimpex külkereskedelmi vállalat az erdőrt vállalat megbízásából vevőszolgálati megállapodást kötött a targoncagyártás két vezető angol cége, a lansing bagnall és a lancer boss megbízottaival. az angol cégek 1963 óta exportálnak magyarországra különböző típusú elektromos és robbanómotoros targoncákat, amelyekből eddig mintegy 250-et szállítottak. a targonca szerviz folyamatos ellátására a vevőszolgálati szerződés alapján az erdőrt alkatrésztártraktárt létesít.

a technoimpex a vevőszolgálati megállapodás aláírásával egyidőben újabb targoncákat is vásárolt az angol cégektől./mti/

--

- 55 -

bb 59. közlekedési balesetek

i fe/fk-ju szö la

1971. február 26.

gergely antal, 19 éves segédmunkás, a x. kerületben, a maglódi ut 4. szám előtt parkoló idegen személygépkocsival elhajtott. a büntetett előéletű fiatalember mindössze 100 métert tett meg a kocsival, majd egy fának, s ezt követően a vaskerítésnek ütközött. a megrongált gépkocsi vezetője elfogta a helyszínről menekülő fiatalembert, aki ellen a rendőrség őrizetbevétel mellett indított büntető eljárást.

ambrus józsef 39 éves kubikus, zuglóban, az Őrs vezér téren leugrott egy mozgó hév-ről és életveszélyesen megsérült.

harazin ferenc, 24 éves ecseri lakatos vezetői jogosítvány nélkül a pesti uton motorkerékpárjával összeütközött egy másik motorkerékpárral, amelynek vezetője, varga józsef 17 éves ipari tanuló súlyosan, utasa könn, ebben megsérült.

a iii. kerületben a vörösvári és a gyenes ut kereszteződésében gogolák jános, 44 éves építésvezető személygépkocsijával nem adott elsőbbséget, s a járdaszívet átjárójában elütötte lénárt sándorné 63 éves nyugdíjast. a súlyosan sérült asszonyt a mentők kórházba szállították. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult. /mt1/

--

bb 60. szabó zoltán munkácsy-dijas festőművész kiállítása tatán

vid/fm-ju la

1971. február 26.

a műcsarnok rendezésében kiállítást nyitottak pénteken a tatal művelődési központban szabó zoltán munkácsy-dijas festőművész alkotásaiból. tizenöt nagy méretű olajfestmény, továbbá szénrajzok és vegyestechnikájú festmények láthatók a tárlaton. /mt1/

--

-56-

6 18 ²³

bb 61. nyolc évi szabadságvesztés emberölésért

vid/fm-ju la

1971. február 26.

a zalaegerszegi megyei bíróság pénteken emberölési bűnyűben hozott ítéletet. orsós istván elsőrendű, orsós györgy másodrendű és orsós pál harmadrendű vádlott a múlt év október elsején összeszólalkozott orsós jánossal /valemennyien kiscsehi lakosok / a bázakerettyei italboltban. a vádlottak és orsós jános között korábban is gyakran volt nézeteltérés, október elsején pedig - miután a bázakerettyei italboltban nagyobb mennyiségű szeszestalt fogyasztottak, - kiujult a harag. a három vádlott megtámadta orsós jánost, s közülük orsós istván baltával többször is fejbe ütötte. a kilenc gyermekes családapát a mentők a nagykanizsai kórházba szállították, de öthetes ápolás után belehalt súlyos fejsérüléseibe.

a megyei bíróság orsós istvánt 8 évi, orsós györgyöt súlyos testi sértés miatt 5 hónapi, orsós pált pedig - akinek tizenhárom gyermeke van, súlyos testi sértés miatt 4 hónapi szabadságvesztésre ítélte.

az ügyész gondolkodási időt kért; ezért az ítélet nem jogerős. /mt1/

--

bb 62. megemlékezések bérczy károly születésének 150. évfordulójáról nógrád megyében

vid/fm la

1971. február 26.

bérczy károly író és műfordító születésének 150. évfordulója letére pénteken a salgótarjáni madách gimnáziumban a nógrád megyei tit irodalmi szakosztálya és az iskola irodalmi szakköre ünnepi emlékülést rendezett. ugyenezen a napon, a tit salgótarjáni székházában kerényi ferenc irodalomtörténész tartott előadást nógrád jeles szülöttének munkásságáról.

/ folyt. köv. ;/

-57-

6 18 ³⁰

bb 62. / megemlékezések... 1. folyt./-ju

Y megindítása

bérczy károly - széchenyi istván munkatársa, a petőfi-és jókai -vezette ,, tizek társaságá,, -nak tagja, madách imre barátja és első életrajzírója, az első magyar író, aki puskin ,, a-nyeginn-jét magyar nyelvre átültette, s akinek nevéhez fűződik az első magyar nyelvű sportlap, balassagyarmaton született 1821. március 2-án iskolásevei egyrészt is a palóc városban töltötte, s eleven kapcsolatait élete végéig őrizte szülőföldjével, nógráddal. ezt a ragaszkodást hálálja meg most nógrád azzal, hogy születésének másfélszázados évfordulóján ünnepek egész sorozatát rendezik ezekben a napokban.

Les
a pénteki emlékülést és irodalmi estet február 28-án a megyei honismereti kör és a tit irodalmi szakosztályának együtt emlékülése követi a salgótarjáni józsef attila művelődési központban. szülővárosában, balassagyarmaton, a palóc muzeumban március 1-én, bérczy-emlékkiállítás nyílik, megkoszorúzzák az író szülőházán elhelyezett márványtáblát, este pedig a mikszáth kálmán művelődési központban kerényi ferenc irodalomtörténésznek, valamint a madách imre irodalmi színpad és a balassagyarmati zeneközpont növendékeinek és művésztanárainak közreműködésével rendeznek ünnepi estét. március 2-án jobbágyiban megkoszorúzzák bérczy károly síremlékét.
/mti/

..-

bb 63. ,, 1970 legszebb képei,, - fotókiállítás a vadas ernő tereben

t gy/tr-ju la

1971. február 26.

az elmúlt év legfontosabb hazai eseményei világjáró képeken - ezt a címet is adhatták volna annak a fotókiállításnak, amely pénteken nyílt meg az mti vadas ernő fotókiállítás termében.

/ folyt. köv./

17.55/ju

-58-

61 18 35

bb 63. / ,, 1970 legszebb... 1. folyt./-ju

az április 11-ig nyitvatartó bemutató az 1970-es esztendő is mintegy 100 legszebb képével ismerkedhet meg a látogató. többek között olyan jólismert alkotásokkal is találkozhatunk, mint például az mti fotóriportereinek kongresszusi pillanatfelvételei, s a napi sajtót ugyancsak ,, bejárta,, szombathelyi súlyemelő európa-bajnokság versenyzőinek küzdelmeit megörökítő riportképek. hatalmas méretű tablók - mentes, ,, árvíz után,, ,, ujjáépítés,, s hasonló címekkel - idézik az elmúlt évi természeti katasztrófa megrázó eseményeit,, köztük szerepel a magyar újságíró szövetség fotóriport-pályázatának első díját elnyert felvétel is ,, az utolsó pillanat,, című kép. elgondolkodtató képsorok rögzítik napjaink visszatérő szomosur eseményeit is, mint például a ,, baleset,, ,, mentés,, olajtűz,, című alkotások.

de megelevenednek a képeken az utcán, természetből ellesett vidám pillanatok is: ilyen például a ,, vásáron,, a ,, vaci utca,, az ,, ejnye,, valamint a ,, kutyameleg van,, című felvétel.

a kiállítás legszebb látnivalói közé tartoznak a bolgár tengerpart festői tájait és a gemenci vadrezervátum ,, lakóinak ,, életét idéző színes fotók. /mti/
..-

bb 64. 684 milliós takarékbetétállomány nógrádban

vid/fm-ju la

1971. február 26.

a nógrád megyei takarékosági bizottság pénteken salgótarjánban megtartott ülésén értékelte a takarékosági mozgalom tavalyi eredményeit. megállapította, hogy a takarékbetétállomány összege 1970-ben több mint százhuszmillió forinttal emelkedett, és elérte a hatszáznyolcvannégymillió forintot. az eredmény részben annak is köszönhető, hogy tavaly a tervezett 4,355-tel szemben - csaknem kilencezer fővel gyarapodott a takarékoskodók tábora. ez egyben azt is jelenti, hogy jelenleg - az újszülötteket és aggastyánokat is beleértve - minden harmadik nógrád megyei lakosr takarékbetétkönyv-tulajdonos. az egy dolgozóra jutó megtakarított pénzösszeg 2837 forintra emelkedett. /mti/
..-

18.00/ju

-59-

61 18 40

bb. 66. díjazott : csontváry -album és gyógyszerkönyv - kihirdették a könyvművészeti verseny idei eredményét

t tf/mm/szö/il la

1971. február 26.

többszöri előbírálót - mondhatni: „rostavizsga,, - után az 1970-ben megjelent több ezer kiadvány közül 187 kötetet értékelt a „szép magyar könyv,, verseny fősúrije és péntek délután közzétette az eredményt. az eseményre a technika házában került sor.

az évenként ismétlődő könyvművészeti versenyben - amint a fősúri részéről Lengyel Lajos, a nyomdaipari egyesülés elnöke elmondta - ezúttal hat kiadványért ítéltek oda 5 ezer forintos díjat. ezek: a Corvina kiadó csontváry-albuma, az akadémiai kiadónál négy kötetben, angol nyelven megjelent „6. magyar gyógyszerkönyv,, illetve a „mű- emlékvédelem 1967-68,, című kiadvány. a gondolat kiadó „uránia állatvilág,, sorozatának harmadik, a rovarokról szóló kötete, a Móra könyvkiadó „képes történelem,, sorozatának negyedik kötete és Xantusz Gyulának a tankönyvkiadó gondozásában napvilágot látott „a vizuális nevelés pedagógiája,, című, két kötetes műve.

tizenegy könyvért háromezer forintos, husz kötetért pedig kétezer forintos díjat ítéltek oda. további 41 könyv elkészítését dicsérő oklevéllel jutalmazták. a magyar zeneművészek szövetsége különdíjban részesítette a zenemű kiadónál fascimile kiadványként megjelent „hungarian folksongs,, című művet; a magyar fotóművészek szövetsége pedig Koffán Károly fotóművészt a Helikon kiadó gondozásában megjelent „sculptura hungarica,, című kötethez készített magas színvonalú felvételeiért./mti/

--

bb. 67. befejeződött győrt az országos közgazdász konferencia

vid fm/il la

1971. február 26.

győrt pénteken véget ért a kétnapos országos közgazdász tanácskozás, amelyen mintegy 300 gép és könnyűipar-technikai és közgazdász szakember vett részt.

/folyt.köv./

- 60 -

6/19²⁰

bb. 67./ befejeződött folyt./ il

a tanácskozás központi kérdése a termelékenység növelésének mai lehetősége volt: erről több előadás hangzott el. ez a kérdés foglalkoztatta a gépipari és a textilipari szekcióban üléselő közgazdasági szakembereket, akik egyetértettek abban, hogy a termelékenység fogalma olyan népgazdasági kategória, amely egyaránt magában foglalja az élő és a holt munka összességét. a termelékenység mérésénél is elsősorban ezt az összetettséget kell figyelembe venni.

a változtatás igénye csendült ki azokból a véleményekből, amelyek a termelés korszerűsítésére vonatkoztak. szükség van a nagyobb specializálódásra, az alkatrészgyártás fejlesztésére és arra, hogy a vállalatok közötti együttműködés ne jelentsen csupán kapacitáshelyezést. hangsúlyozták a kereskedelmi tevékenység színvonala - emelésének szükségességét, különös tekintettel az anyagellátásra, amely közismerten egyik legfontosabb befolyásolója a termelékenységnek. a technikai felszereltség színvonala, ennek mutatói jól tájékoztatnak arról, hogyan alakul a vállalat termelékenysége - hangoztatták a közgazdasági szakemberek. szóltak arról is, hogy a termelékenység növelésével kapcsolatos problémák mintegy 50-60 százaléka vállalati jellegű megoldást igényel. felhívták a figyelmet arra, hogy a termelés eredményében nem közvetlenül részvevő gépek - amelyek a teljes géppark mintegy 40 százalékát jelentik - termelékenységének vizsgálata sem eshet ki a látószögből.

a tanácskozáson hangsúlyozottan került szóba a vállalatok közötti szerződéses fegyelem utóbbi időben tapasztalható lazulása, amely a vállalaton belüli munkafegyelemre is rossz hatással van. a közgazdászok véleménye szerint a szerződéses fegyelem kérdésén túl is foglalkozni kell a munkafegyelemmel. ezzel kapcsolatos az a vélemény, hogy ha mindenki többet adna saját területén, már az is jelentős eredményt hozna a termelékenység növelésében.

a kétnapos közgazdász tanácskozáson az a vélemény alakult ki, olyan gazdasági környezetet kell teremteni, ahol minden a termelékenység növelésére ösztönöz.

/folyt.köv./

- 61 -

6/19²²

bb. 67./ befejeződött ... 2. folyt./ il

a termelékenység növelése mellett azonban gondot kell fordítani arra is, hogy mind több legyen a korszerű versenyképes termék. ezért az élő és a holt munkával eredményesebben kell gazdálkodni - hangsúlyozták a közgazdászok, akik egyértelműen állást foglaltak például abban, hogy a veszteség fogalmát nem szabad leszűkíteni, mérésekor számításba kell venni a felesleges tevékenységet, s azt, hogy mennyien végeznek képzettségüknek nem megfelelő színvonalu munkát.

a közgazdászok kifejtették, hogy a nagyszámu és hosszú ideig elhuzódó beruházások helyett inkább kisebbszámu, de jóval gyorsabban megvalósuló beruházásokra van szüksége a népgazdaságnak. jelentős eredményt lehet elérni a nem építés jellegű belső beruházásokkal is. különösen fontos ez a textiliparban, ahol a rekonstrukció folyamán a jövőben meg kell kétszerezni az új gépek számát./mti/

--

bb . 69. imre istván festőművész kiállítása szegeden

vid fm/il la

1971. február 26

a képcsarnok vállalat szegedi kárász utcai bemutató termében pénteken megnyílt imre istván kossuth díjas festőművész kiállítása. az alkotó munkásságát dr. fehér zsuzsa művészettörténész méltatta. a tárlaton imre istván mintegy hatvan - olaszországi és hazai tájakat ábrázoló - akvarelljét tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb 68. új ifjúsági klub makón

vid/fm-ju la

1971. február 26.

pénteken makó belvárosában átadták rendeltetésének a budapesti mezőgazdasági gépgyár makói gyáregységének új ifjúsági klubját. mintegy 200.000 forintos költséggel egy régi épületet alakították át erre a célra, tv, rádió, magnetofon, társasjátékok, napi- és hetilapok egyaránt megtalálhatók az új klubban, amelynek létrehozásában közreműködtek a gyár fiataljai. a jelentős támogatást nyújtott a városi tanács is. /mti/

--

18.15/ju

-62-

6/19 40

bb 70. magyar-francia árucsereforgalmi jegyzőkönyv parafálása

t sz/mm-ju ie la

1971. február 26.

pénteken a külkereskedelmi minisztériumban parafálták a február 22-26 között budapesten folytatott magyar-francia vegyesbizottsági tárgyalások eredményeként elfogadott jegyzőkönyvet. a jegyzőkönyv az 1970 január 5-án aláírt hosszulejratu magyar-francia kereskedelmi és gazdasági megállapodás alapján 1971-re szabályozza a két ország közötti árucsereforgalmat.

a jegyzőkönyv erre az évre az árucserre további növelését irányozza elő. mindkét fél szemottevően emelte e beviteli kontingenseket. a közelmúltban hozott francia liberalizációs intézkedések nyomán tovább bővült a franciaországba mennyiségi korlátozás nélkül bevihető magyar termékek listája. a tárgyalásokon a francia fél megerősítette kormányának azt a szándékát, hogy a még meglévő - a magyar exportot érintő - mennyiségi korlátozokat a hosszulejratu megállapodás időtartama alatti kiküszöböljék.

a magyar exportlistában jelentősen növelték többek között egyes textilárúk, ruházati cikkek, kéziszerszámok, traktorok, csapágyak, elektronikus alkatrészek, műszerek kontingenseit. a francia exportőrök gépek, berendezések, vegyipari és gyógyszeripari alapanyagok, kohászati termékek, textilanyagok és fogászati cikkek magyarországi értékesítésére nyertek bővebb lehetőséget.

a jegyzőkönyvet kozsica andrás, a külkereskedelmi minisztérium osztályvezetője és louis roudié, a francia külügyminisztérium osztályvezetője parafálta. ott volt raymond gastambide, a francia köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

6/20 4

-63-

bb 71. magyar-szovjet akadémiai megállapodás közös nemzetközi folyóirat kiadásáról

t ms/gg-ju zsó la

1971. február 26.

pénteken az akadémia tudós-klubjában csáki frigyes akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnökségének tagja és b.n. petrov szovjet akadémikus, a két akadémiai küldöttség vezetője jegyzőkönyvet írt alá „ az irányítás és információ-elmélet problémái „ című új nemzetközi tudományos folyóirat közös kiadásáról.

az ünnepélyes aláírást követően, amelyen részt vettek a két küldöttség tagjai, - az akadémia elnöke fogadást adott a szovjet küldöttség tiszteletére.

csáki frigyes akadémis^{ku} a megállapodás részleteiről szólvá elmondta a magyar távirati iroda munkatársának:

- a jegyzőkönyv alapján - amely a két akadémia elnökségének jóváhagyása után lép életbe - előreláthatólag már az idén megjelenik az első közös magyar-szovjet akadémiai nemzetközi tudományos folyóirat. a folyóirat az eddigi tervek szerint évente négyszer jelenik meg majd, számonként mintegy öt iv terjedelemben, orosz és angol nyelven, a budapesti akadémiai kiadó gondozásában. az elmúlt napokban folytatott megbeszéléseken az első két számot már összesen is állítottuk és megszületett a 3., 4. szám terve is. az első számban tizenkilenc szovjet és nyolc magyar cikk megjelentetését tervezzük két akadémia közös nemzetközi folyóirata természetesen nyitva áll a többi szocialista ország tudósai és más országok nemzetközi tekintélyű kutatói előtt is.

b. n. petrov akadémikus hangsúlyozta:

- az új folyóirat olyan tudományágak problémáival és eredményeivel foglalkozik, amelyek már most, és még inkább az elütrő álló időszakban nagymértékben meghatározzák a népgazdaság további fejlődését.

/ folyt. köv./

6' 20⁰⁴

-64-

bb 71. / magyar-szovjet... 1. folyt./-ju

az irányítási folyamatok általános elméletén és rendszer-elméletén kívül az automaták elméletével, az automatizálás problémáival, információ-elmélettel, operáció-kutatással, a gazdasági rendszerek irányításának elméletével, operáció-kutatással, a gazdasági rendszerek irányításának elméletével, az adatfeldolgozás és számítástechnika problémáival foglalkozik, és helyet ad az automatizálás, az irányítás és információfeldolgozás új műszaki eszközeinek kidolgozását lehetővé tevő új fizikai elvek ismertetésének is.

- remélhetjük, hogy ezt az első kezdeményezést hamarosan követi más tudományágak, - például a matematika, a kémia - művelőinek hasonló kezdeményezése is. /mti/

--

bb 73. időjárásjelentés

gg-ju la

1971. február 26.

a meteorológiai intézet jelenti február 26-án, pénteken este 19 órakor:

hideg idő

felhőátvonulások, többfelé futó hózáporral. élénk, időnként erős, néhány helyen viharos lökésekkel kísért északi szél. északnyugaton helyenként kisebb hófúvás. a hőmérséklet tovább csökken.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: mínusz 3-plusz 1 fok között. /mti/

--

6' 20⁰⁷

-65-

bb 74. három premier a budapesti színházakban

t szö/mné-ju szö la

1971. február 26.

mozgalmas napjuk volt pénteken a budapesti színházaknak; három társulat tartott bemutatót egyetlen este. a vigszínházban tüzték műsorra először az amerikai dráma megteremtőjének o'neill-nek eljő a jeges című négyfelvonásos drámáját horvai istván rendezésében. a diszleteket fábrí zoltán tervezte, a jelmezeket jánoskuti mártá. a darabban a vigszínház férfiszereplő gárdájának csaknem valamennyi vezető művésze fellép.

a nemzeti színházban shakespeare hallhatatlan remekét, a romeo és juliát mutatták be major tamás rendezésében. julia-ként töröcsik mari, romeoként sztankay istván, mercutioként iglódi istván, lőrinc barátként sinkovits imre, julia dajkajaként - mint vendég - horváth teri mutatkozott be nagy sikerrel. a diszletek csányi árpád, a jelmezek vágó netty munkája.

a fővárosi operett színházban a vigszínház fiatal rendezője, marton lászló vendégként állította színpadra fényes szabolcs kétszeres zenés játékát: a ,, mit vesztett el, kisasszony?,, című békeffi istván - szenes iván vígjátékot. a koreográfus bogár richárd, a diszlettervező szinte gábor, a jelmeztervező pedig mialkovszky erzsbéet. a darab főszereplői: lenoczki zsuzsa, kertész péter, rátonyi róbert, főnay mártá, felföldi anikó. /mti/

--

bb 75. magyarországi ősbemutató a kecskeméti színházban

vid/fm-ju la

1971. február 26.

ujabb ősbemutató t tartotak pénteken a kecskeméti katonajózsef színházban. az ujszerű megoldásokra törekvő vidéki színház euttal grigorij baklanov szovjet író ,, karpuhin,, című kisregényének színpadi változatát mutatta be. a művet g. lányi mártá fordításának felhasználásával turján györgy, a színház főrendezője alkalmazta színpadra, s ő is rendezte ,, gázolás,, címmel. egy szovjet kisváros életének hétköznapi problémáiról szól a darab, amelynek főbb szerepeit forgács tiber, pirótygyula és fekete tiber alakította. /mti/

--
-66-

6' 20¹⁰

bb 76. ,, galilei élete,, - debrecenben

vid/fm-ju la

1971. február 26.

a debreceni csokonai színház pénteken bemutatta brecht ,, galilei élete,, című színművét. az előadást ruszt józsef rendezte.

a darab címszerepét gerbár tiber alakította, a diszleteket és a jelmezeket gyarmathy ágnes tervezte. /mti/

--

bb 77. az ,, amerikai tragédia,, miskolci bemutatója

vid/fm-ju la

1971/ február 26.

a miskolci színi évad tizenegyedik bemutatójaként pénteken került színre a miskolci nemzeti színházban dreiser-piscator nagysikerű színműve, az ,, amerikai tragédia,,.

a darabot orosz györgy rendezte. a főbb szerepeket upor péter, markaly gábor, balogh zsuzsa, antal anetta játszotta. a diszleteket, rajkai györgy, a budapesti thália színház diszlettervezője, mit_{nt} vendég készítette.

az ,, amerikai tragédiát,, miskolc után egerben is bemutatják. /mti/

--

6' 20¹⁵

-67-

bb 78. a rózsalovag - richard strauss vigoperája az operaházban
1971. február 26.
t fe/fk-j u szö la

több éves szünet után, pénteken este a magyar állami operaházban ismét felcsendültek richard strauss: „ a rózsalovag,, című népszerű művének dallamai, ferencsik jános, kétszeres kostuh-díjas, kiváló művész vezényletével.

a rózsalovag ősbemutatójára 1911. január 26-án került sor drezdában, s már néhány hónappal később, május 21-én magyarországon is előadták. maga a zeneszerző két budapesti látogatása alkalmával - 1926. január 5-én és 1932. október 23-án vezényelte művét az operaházban.

a most felújítva műsorra tűzött opera diszleteit és jelmezeit makai péter tervezte, mikó andrás érdemes-művész állította színpadra. a főbb szerepeket - a tábornagynét déry gabriella, ochs bárót begányi ferenc, octavian-t, názy erzsébet, faninal-t radnay györgy és sophiet andor éva énekelte. /mti/

bb 79. visszatér a tél

i jf/gg-ju la

1971. február 26.

pénteken viharos szél kíséretében országszerte visszatért a tél. az elmúlt két-három hét színe tavaszias időjárása után néhány óra alatt ismét téliesre fordult az idő. a hideg levegő viharos gyorsasággal érkezett. a vidéki jelentések szerint a szél sebessége óránként mindenhol meghaladta a 50 kilométert, sőt a dunántul nyugati részén sem volt ritka a 70-75 kilométeres széllökés sem.

/ folyt. köv./

19.50/ju

-68-

6' 20³⁰

bb 79. /visszatér... 1. folyt./-ju

a hideg betörése a dunántul északnyugati részében fokozatosan következett be. volt azonban az országban olyan vidék is, ahol szinte egyik órától a másikra 6-8 fokkal süllyedt a hőmérséklet. az ország déli részén például békéscsabáról jelentettek ilyen hirtelen hőmérséklet-ingadozást: plusz 6-ról mínusz 2 fokra esett le a hőmérő higanyszála pénteken délután.

a meteorológiai intézet esti jelentése szerint reggelre országosan erősen a fagypont alá csökken majd a hőmérséklet-azombaton az átlagosnál hidegebb lesz az idő. /mti/

bb. 80. péter jános külügyminiszter hazaérkezett dániából

t fe/gg/e la

1971. február 26.

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere - aki a dán kormány meghívására hivatalos látogatást tett dániában - kíséretével együtt pénteken a késő esti órákban hazaérkezett.

fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese, marjai józsef külügyminiszterhelyettes és a külügyminisztérium több vezető munkatársa. ott volt h. svanholt, dánia budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. /folyt.köv./

bb. 80. /péter jános...folyt./e

péter jános külügyminiszter a repülőtéren nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának. a többi között a következőket mondotta:

- a dániai látogatásnak kettős célja volt. az egyik, hogy az európai biztonsági konferencia ügyének előrevitelét, lehetőségeit tanulmányozzuk, a másik pedig az - és ez nem választható el az európai biztonság ügyétől -, hogy a jelenlegi világ helyzetben hogyan lehet fokozni a magyar-dán ipari, kulturális és politikai együttműködést. meggyőződésem, hogy mindkét területen lényegesen előreléptünk. a dán partnerek megérkezésem első percétől kezdve igen szívélyes vendéglátóknak bizonyultak. igen nagy tárgyalókészséget tapasztaltam, amelyet a nyílt őszinteség jellemezett, nyíltan beszéltünk minden problémáról, amely a világot elválasztja és egyesíti.

/folyt.köv./

23.48/e

- 69 -

6' 23⁵⁶

bb. 80. /péter jános...folyt./e

- az eszmecsere során szó esett a varsói szerződés tagállamainak bukaresti közös nyilatkozatáról. ezzel kapcsolatban tárgyaltunk arról, milyen új kezdeményezéseket lehet tenni az európai biztonsági konferencia előkészítése érdekében. ugyanis az elmúlt év végén e téren rendkívüli nagy eredményeket értünk el és most azt kell megvizsgálni, hogy ezek alapján milyen további lépéseket lehet tenni.

a kétoldalu kapcsolatokról szólva péter jános külügyminiszter hangsúlyozta, hogy sok jelentős érintkezési pont van a két ország és a két kormány között. az európai biztonság ügyében a két kormány között ez volt az első ilyen találkozás, s abban állapodtunk meg a tárgyaló partnerekkel - mondotta péter jános -, hogy ezt további lépések fogják követni különböző szinten.

- magyarországi látogatásra hívtam meg hilmar baunsgaard miniszterelnököt fock jenő és a kormány megbízásából, továbbá poul hartling külügyminisztert, akik a meghívást szívesen elfogadták. ebben az esztendőben azonban dániában választásokra kerül sor, amelyek kimenetele ismeretlen, s így abban állapodtunk meg, hogy a választások után erre a kérdésre visszatérünk.
/mti/

- v é g e -

23.50/e

- 70 -

61 24ⁿ

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti hivatalos közlemények

1971. február 26.

bb 72. közlemény a kormány és a szot vezetőinek tanácskozásáról

11. la

1971. február 26.

a kormány és a szot vezetői február 26-án, pénteken tartott ülésükön megállapították, hogy az év első két hónapjában tovább erősödtek azok a kedvező folyamatok, amelyek már a múlt évben is megmutakoztak. a népgazdaságban erősödött a tervszerűség, javult az áruk minősége, nőtt az export és a munka termelékenysége is kedvezőbben alakult, mint az elmúlt években. az 1970-es gazdasági eredmények azt mutatják hogy a dolgozók, a munkásemberek odaadóbb, jobb munkával igyekeztek pótolni az árvíz okozta károkat, növelni a nemzeti jövedelmet. ebben a munkában különösen jó példát mutattak a szocialista brigádok.

a tárgyalások során a szakszervezetek képviselői szóvá tették, hogy - bár 1970-ben az előző évekhez viszonyítva volt némi javulás - a vállalatoknál mégsem alakult kielégítően a szociális és kulturális intézmények fejlesztése. ennek fő okát abban látják, hogy az üzemek vezetői még mindig nem fordítanak elég gondot a munkakörülmények, a szociális és a kulturális viszonyok javítására. a kormány vezetői az észrevételekkel egyetértettek, és a szakszervezetekkel közösen keresik a célravezető megoldásokat.
/folyt.köv./

18.25/11

- 1 -

61 19⁹

bb. 72./ közlemény 1. folyt./ 11

a 4. ötéves tervvel összhangban a szot vezetői ismertették elképzeléseiket, javaslataikat az 1971-es évben végrehajtandó életszínvonal emelést célzó intézkedésekről. a cél az, hogy az egy főre eső reálbér 2,5 - 3, az egy főre jutó reáljövedelem 5 - 5,5 százalékkal növekedjék. alapvető feladatnak tartják, hogy az ipari munkások bére a tervezettnél megfelelően alakuljon. ezen belül különös gondot kell fordítani arra, hogy az ösztönzés az eddiginél jobban kapcsolódjék az elvégzett munkához, a több és jobb munkát végző dolgozók jövedelme az átlagnál jobban növekedjék. a kormány vezetői e törekvésekkel egyetértettek.

a kormány és a szot képviselői megegyeztek abban, hogy az 1970. évi gazdasági eredmények teljes ismeretében emelni kell néhány, az utóbbi években az átlagtól elmaradt kategóriában dolgozó réteg fizetését. a megbeszélésen az a vélemény alakult ki, hogy a legsürgősebb, lehetőleg még ez évben végrehajtandó intézkedés az alsó és középfokú iskolában tanító pedagógusok, egyes orvos-egészségügyi területen dolgozók, gyógyszerészek fizetésének emelése.

a szakszervezeti mozgalom vezetői kifejezték azt a meggyőződésüket, hogy az életszínvonal további emelésével kapcsolatos elképzeléseket akkor lehet megvalósítani, ha a fogyasztói árak is a tervezettnél megfelelően alakulnak. a tapasztalatok azt igazolják, hogy a fogyasztói árak alakulása nem mindig és nem mindenben történik a célkitűzéseknek megfelelően. a szakszervezetek már nem egyszer kifejezték véleményüket és most újra hangsúlyozzák, hogy nem vitatják az árak változtatásának szükségességét. egyetértenek azzal a gyakorlattal is, hogy a kormány által elhatározott és engedélyezett árváltoztatások esetén vagy más árak csökkentek, vagy a jövedelmek növekedtek. az ilyen közgazdaságilag indokolt árintézkedésekkel, amelyek általában nem csökkentették a dolgozók életszínvonalát, és a termelés egészségesebb szerkezetének kialakítása, a termelés és fogyasztás jobb összhangjának biztosítása érdekében váltak szükségessé, a szakszervezetek előzetes megvitatása után egyetértettek. más a helyzet egyes iparágak és üzemek által elhatározott, szabad áras kategóriába tartozó árak árainak - az esetek egy részében indokolatlan - változtatásánál.

/folyt.köv./
18.30/11

6 19⁰⁴

- 2 -

bb. 72./ közlemény 2. folyt./ 11

az ilyen áremeléseknek általában nincs ellentétele és ezért növelik a dolgozók megélhetési költségeit. ilyen áremelések voltak az elmúlt időszakban is lábbeliknél, egyes textilipari és más könnyűipari termékeknél.

a szakszervezeteknek az a véleményük, hogy a kormány és szervei határozottan lépjenek fel, hogy az utóbbi időben elharapozott ilyen jellegű áremelkedéseket megakadályozzák. a vásárló, a fogyasztó megéri, ha jobb minőségű, szebb kivitelű cikkeket kap, annak magasabb az ára. nem érti meg azonban, hogy ugyanannak a cikknek változatlan minőségben miért emelkedik az ára.

a szakszervezetek és a dolgozók is jól tudják, hogy az árak alakulását nagyon sok közgazdasági tényező befolyásolja, azt is tudják azonban, hogy a szocialista viszonyok között a fogyasztói ár az életszínvonal alakulásának egyik döntő eleme. ennél fogva az értékarányos árak kialakítását - amire törekszünk - csak hosszabb távon, a mindenkorai politikai és kereseti viszonyok figyelembevételével lehet és szabad eszközölni.

a szakszervezetek a kormánynak megfontolásra ajánlják, hogy a jövőben másként minősüljön azon vállalati körben felhasználható nyereség, ahol a jobb és hatékonyabb munkával értek el nagyobb eredményt és másként, ahol indokolatlan áremelkedéssel. ahol nyilvánvaló, hogy üzérkedő, spekulációs jelleggel történt áremelés. az illetékes állami szervek bátrabban éljenek a gazdasági bírság eszközével.

a kormány vezetői szóvá tették, hogy a gazdaságosabb, a hatékonyabb termelést komoly mértékben gátolja a dolgozók gyakori munkahely változtatása. a kormánynak nem áll szándékában a munka törvénykönyve előírásainak megváltoztatását javasolni, mert véleménye szerint a régi adminisztratív kötöttségek visszállítása csak átmeneti eredményeket hozna, egészében pedig ellentétes lenne a demokratizmus szélesítésére, a dolgozók növekvő öntudatára épülő politikánkkal.

/folyt.köv./
18.35/11

6 19⁰⁶

- 3 -

bb. 72./ közlemény 3. folyt./ 11

az új ötéves tervvel összhangban és a pártx. kongresszusának szellemében a kormány tett egy sor intézkedést, amelyeknek összehatásukban e téren is eredménnyel kell járniuk. a kormány képviselői kérték a szakszervezeteket, hogy ezeknek az intézkedéseknek a célját sokrétűen magyarázzák meg a dolgozóknak, és a maguk sajátos eszközeivel is segítsék megszüntetni a nemkívánatos jelenségeket, a szakszervezetek az észrevétellel egyetértettek és mint ahogy eddig, a jövőben is vállalják az ezzel kapcsolatban rájuk háruló feladatokat. kialakult az a közös álláspont, hogy az eddigi intézkedések mellett változatlanul nagy jelentősége van annak, hogy a vállalatok az eddiginél több gondot fordítsanak az először munkaalépő fiatalok fogadására, munkahelyük megszerettetésére, valamint arra, hogy az újonnan felvett és munkahelyüket gyakran változtató dolgozókkal szemben az üzemek jobban becsüeljék meg hűséges dolgozóikat, és mind a fizetésben, mind az egyéb anyagi és erkölcsi elismerésben a törzsgárdának előnyöket biztosítsanak.

a kormány és a szot vezetői egyetértettek abban, hogy a vállalatok nagy része késedelem nélkül és helyesen foglalkozott azoknak a párt- és kormányhatározatoknak végrehajtásával, amelyek az ifjúság és a nők helyzetének javítására, valamint a vállalatok fokozott lakásépítési tevékenységére irányulnak. ezeknek a már elvégzett és a jövőben elvégzendő fontos feladatoknak jelentős mértékben hozzá kell járulniuk a munkaerőgazdálkodás terén fennálló problémák megoldásához.

a megbeszélésen szóba került az egyes iparágakban és munkahelyeken tapasztalható, helyenként már a dolgozók egészségét veszélyeztető, túlzott mértékű túloráztatás. a kormány vezetői felhívják a vállalatok és üzemek vezetőinek figyelmet e helyzet tarthatatlanságára és a szakszervezetek is kilátásba helyezték, hogy nem fogják engedélyezni a túlorák további növekedését, sőt fellépnek fokozatos csökkentésük érdekében.

a kormány és a szot vezetői egyeztetették nézeteiket a munkaidő további csökkentésének lehetőségeiről. megbízást adnak az ágazati minisztereknek, hogy a szakszervezeti központokkal közösen ez év végéig dolgozzák ki javaslataikat a gazdasági körülményeknek megfelelően a munkaidőcsökkentés további ütemtervére. a kormány és a szot vezetői következő ülésükön fogják e javaslatokat megtárgyalni./mti/

18.40/11

6.19.08

- 4 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1971. február 27.

bb. 1. az erzsébetvárosi fiatalok négy és félmilliója - gond a közéleti érdeklődés felkeltése - sportkombinát és ifjúsági ház épül a 13. kerületben - tanácsok az ifjúságért

1 pr/gj/tr/zs/11 cz

1971. február 27.

egy esztendő telt el azóta, hogy az mszmp központi bizottsága elemezte a párt ifjúságpolitikai tevékenységét, s határozatban rögzítette a fiatalok nevelésével kapcsolatos teendőket. az azóta született eredmények bizonyítják: az ifjúságpolitikai határozat végrehajtásából jelentős részt vállalnak a budapesti kerületi tanácsok is. fokozott gonddal munkálkodnak az ifjúság közéleti aktivitásának kibontakoztatásán, helyet biztosítanak számukra a tanácsok választott testületeiben, munkabizottságaiban, kikérik, figyelembe veszik véleményüket a kerületfejlesztési tervek összeállításában, realizálásában, s - nem utolsósorban - napirenden tartják az ifjúság szociális és kulturális helyzetének javítását. /követendő példa a fővárosi tanács terve: a következő öt évben hozzávetőlegesen 80 millió forintot juttatnak a budapesti ifjúság nevelését, kulturális szórakozását biztosító létesítmények felépítésére./

a párthatározatból adódó feladatok végrehajtásáról, az ifjúsággal kapcsolatos tervekről három kerületi tanács elnökhelyettesét kérdezték az mti munkatársai:

/folyt.köv./

- 1 -

6.21.15